

İstanbul seçimleri ve devrimci sınıf tutumu

Bizzat Tayyip Erdoğan'ın dayatmasıyla keyfi bir biçimde yenilenecek olan İstanbul seçimlerini bir kez daha kaybetmek, dinci-faşist iktidar için bu kez gerçekten sonun başlangıcı olacaktır. İliklerine kadar çürümüş, meşruiyet kaynağı olarak kullandığı dayanakları hızla kaybeden, başta ekonomik kriz olmak üzere içerde ve dışarda sayısız sorunun ağırlığı altında bunalan, kendi bünyesindeki çatlakları artık gizleyemez hale gelen AKP, İstanbul gibi bir kentte muhtemel bir ikinci yenilgiyi göze alarak gerçekte bir kumar oynamıştır. Fakat bu onun için bir tercihten çok bir zorunluluktur. **S.3**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2019 / 19
10 Mayıs 2019 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak43.net

İstanbul seçim sonuçlarının iptali, AKP-MHP bloğunun duyduğu korkunun, yaşadığı sıkışma ve aczin itirafıdır!

Burjuva seçim sisteminin iflasının ilanı!

Patriot'lar, S-400'ler ve Türkiye'nin çıkmazı

S-400 kapanı ve F-35 çıkmazına sıkışan bu rejimin işçi sınıfı ve emekçilerin başına yeni belalar sarmaktan başka yapacağı bir şey yoktur.

ABD'nin Venezuela'da rejim değişikliği operasyonu

Operasyon, Venezuela'nın zengin kaynaklarına el koymak ve bölgede egemenliği için kötü örnek teşkil eden Bolivarçı rejimi yıkmakla sınırlı değildir.

Ailenin bütünlüğü, sömürü düzeninin devamı

İkiyüzlüce ileri sürülen aile bütünlüğü kavramı tam bir aldatmacadır. Sermayenin ve gericiliğin "aile bütünlüğünden" çok yönlü çıkarları vardır.

Krizin etkileri, taleplerimiz ve emeğin korunması mücadelesi **S.8**

Greif Direnişi ve Metal Fırtına deneyimleri üzerine **S.12**

Seçim sisteminin iflası!

38 günlük bir uğraşın ardından İstanbul seçim sonuçları iptal edildi. Bu konuda uzun süre kararsız kaldığı iddia edilen Erdoğan'ın "halk böyle istiyor" çıkışının ardından YSK'nın oy çokluğu ile aldığı karar, bugüne kadar türlü hilelerle yok sayılan burjuva seçim hukukunun artık resmen de tanınmaması anlamına gelmektedir. AKP-MHP bloğunun yaşanan siyasi krizi daha da derinleştirecek olan bu gasp girişimi, duydukları korkunun, yaşadıkları sıkışma ve aczin bir kez daha itirafıdır.

Devlet aygıtını neredeyse tüm kurumlarıyla ele geçiren ancak yeni bir rejim inşa etme başarısını bir türlü gösteremeyen AKP iktidarı, İstanbul'un kaybının sonun başlangıcı olduğu korkusuyla hareket etmiş, bu onu burjuva seçim sisteminin iflasının ilanı demek olan bu adıma kadar sürüklemiştir.

Bu aynı zamanda, saray rejiminin ne denli kırılğan ve esneme yeteneğinden mahrum olduğunun göstergesidir. Her türlü hukuksal dayanaktan ve iç tutarlıktan yoksun bu iptal kararı AKP iktidarın bir türlü aşamadığı meşruiyet sorununu daha derinleştirecek, daha geniş kitlelerin bu durumu sorgulamasına yol açacaktır.

Gericilik ve şovenizm politikalarıyla bugüne kadar korunan kitle desteğinin dışında iktidar bloğunun elinde kalanlar, hile, yalan, ikiyüzlülük, baskı ve çıplak zor politikalarıdır. Bunların, bugüne kadar diz çöktürülemeyen geniş toplum kesimlerinin bundan sonra yeni rejime boyun eğmesini sağlayacağını düşünmek için ise hiçbir neden yoktur.

Seçimlerin iptali kararı "normalleşme" tartışmaları ve çabalarının bir süre için geri plana düşeceği manasına da gelmektedir. Ancak bu yanıltıcı olmalıdır. Rejim krizi ve onun yol açtığı sorunlar halen çözüme bağlanması gereken temel bir gündem olarak, muhalefet de dahil bütün düzen güçlerinin önünde durmaktadır. Seçim yenileme süreci ve seçimin

olası sonuçları sadece bu sorunun nasıl çözüleceği ve bu çözümde kimin nasıl bir rol oynayacağı konusunda tabloyu biraz daha netleştirecektir.

Düzen muhalefetinin sermaye sınıfının beklentileri doğrultusunda izlediği "uzlaşma politikaları" AKP-MHP bloğunu iptal kararı alınması konusunda cesaretlendirmiştir. Son yerel seçimdeki başarısını tek adam yönetimine karşı açık bir mücadelenin dayanağı yapmak yerine kendini destekleyen kitleleri yeni bir seçime kadar sabırla beklemeye ikna etmek için kullanan düzen muhalefetinin, AKP rejimine uyumda ne kadar istekli olduğu bu süreçte bir kez daha ortaya çıkmıştır. Gerek parti olarak CHP gerekse yeni lider aday ve uzlaştırıcı-kucaklayıcı bir figür olarak öne çıkarılan İmamoğlu, süreç boyunca verdikleri mesajlarda saray rejimini hedef almaktan özel olarak kaçınmışlardır. Rejimin meşruiyetini tartışmaya açacak her türlü söylem ve eylemden uzak durulmuştur. Bu ülkede baskı ve zorbalığa dayalı gerici faşist bir tek adam rejiminin hüküm sürdüğü ancak şimdi, seçimlerin iptali kararı kesinleştikten sonra yeniden hatırlanabilmektedir.

Çoğu zaman kendisinden fazla düzenin bekasını düşünen düzen muhalefetinin, iptal kararının ardından sokağa taşmaya başlayan öfke ve tepkiyi yeniden sandığa yönelterek, hesaplaşma alanı olarak sandığı yeniden işaret etmesi eşyanın tabiatı gereğidir ve halihazırda yaşanan açık bir olgudur.

Buna rağmen azimsanmayacak sayıda sol çevrenin CHP ve düzen muhalefetini boykota ikna etme çabası, en az AKP'nin seçimleri uyduruk gerekçelerle iptal kararı kadar trajikomik bir durum yaratmaktadır. Anlaşıldığı kadarıyla CHP ve İYİ Parti bloğu ikna edilirse, boykot bu çevrelerin İstanbul seçimi politikasıdır. Eğer bu yönlü çabalar boşa çıkarsa, düzen muhalefetinin arkasında saf tutulacaktır.

Düzen muhalefetinin kuyruğuna takılmak demek olan bu tür bir boykot politikasının, "CHP'ye oy vererek AKP'yi geriletme" yaklaşımından özü itibariyle farkı yoktur. Neyse ki CHP bu kapıyı erkenden kapatmıştır. Böylece en azından geniş kitlelerin mevcut düzen ve onun kurumlarından aktif bir kopuşu manasına gelen ve ancak etkili bir sokak hareketiyle kendi rolünü oynayabilecek olan boykot taktiğinin içinin boşaltılmasının şimdilik önüne geçilmiştir.

Seçimler ve düzen muhalefetine karşı tutum konusunda yerel seçim dönemi boyunca pek ortodoks görünen bazı "komünist" partileri de, tutumlarını tarihsel bir kazanım olarak "genel oy hakkının gasp edilmesi" çerçevesine oturtarak aynı kervana katılmışlardır. Burjuva hukuk düzeni ve onun en önemli öğelerinden biri olan seçim aldatmacasını, işçi sınıfının uğruna büyük mücadeleler verdiği genel oy hakkını savunmak ile ilişkilendirmeye kalkmak, üstelik bunu burjuva temsil sisteminin nasıl bir sahtekarlık olduğunu bütün açıklıkla ortaya koyan bugünün olayları üzerinden yapmak, tam bir düzenbazlıktır.

Sınıf devrimcileri, işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarının çekilmez hale geldiği, demokratik hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığı bu dönemde, bütün enerjilerini sınıfın bağımsız mücadele ve örgütlenme kapasitesini güçlendirmek için harcamaya devam edeceklerdir. Bu çaba içerisinde İstanbul seçimlerinin iptal edilmesinin bir kez daha ortaya döktüğü temel siyasal gerçekleri döneme işleyeceklerdir.

Kendini düzen muhalefetinin yedeğine düşüren her türlü arayış ve eğilimlerle araya kalın çizgiler çizerek, saray rejimine karşı oluşan her türlü tepki ve öfkeyi önemsemek, bunların sokağa yansımaları için çaba harcamak, yansıyanlara katılmak ve büyüyüp güçlenmesi için gayret göstermek önümüzde duran görevlerdir.

Kendini düzen muhalefetinin yedeğine düşüren her türlü arayış ve eğilimlerle araya kalın çizgiler çizerek, saray rejimine karşı oluşan her türlü tepki ve öfkeyi önemsemek, bunların sokağa yansımaları için çaba harcamak, yansıyanlara katılmak ve büyüyüp güçlenmesi için gayret göstermek önümüzde duran görevlerdir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2019/19 * 10 Mayıs 2019 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeciler Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tlf. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak43.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

İstanbul seçimleri ve devrimci sınıf tutumu

1- 31 Mart yerel seçimlerini izleyen İstanbul gerilimi, seçimlerin iptal edilmesiyle yeni bir evreye girdi. Yeni evrenin eskisiyle kıyaslanamaz ölçülerde bir büyük gerilime sahne olacağını ise hemen herkes biliyor. Artık sözkonusu olan basitçe bir büyük şehir belediye başkanlığı seçimi değildir. Bu İstanbul gibi dev bir metropol olsa bile. İstanbul belediye başkanlığı seçimi üzerinden yaşanacak olan, ülke çapında bir siyasal boy ölçüşümedir.

2- Bunun görünürdeki tarafları dinci-faşist iktidar bloku ile düzen muhalefettir. Fakat gerçekte iktidar karşısındaki asıl tarafı, yaratılan boğucu siyasal-toplumsal atmosfer altında bunalan en farklı türden toplum kesimleridir. Düzen muhalefetine bugünkü özgüveni kazandıran ve ifade uygunsu onu arkadan itekleyen, tam da gündün güne büyüyen bu toplumsal hoşnutsuzluktur. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde tutarsız bir kasaba politikacısından öte bir şey olmayan Muharrem İnce'nin yarattığı büyük heyecanın gerisinde bu vardı. Bugün Ekrem İmamoğlu şahsında aradığı "kurtarıcı"yı nihayet bulduğu inancının geniş kitleleri sarmasının nedeni de budur. Mansur Yavaş gibi kimliği ve sicili belli birine politik bilince sahip Kürtlerin ve Alevilerin bile oy vermek ihtiyacı duymasının açıklaması da buradadır. Özetle farklı türden toplumsal katmanları dinci-faşist iktidara karşı aynı heyecanda birleştiren, bir nebze olsun nefes alabilmek ve giderek de bugünkü korku atmosferini parçalamak isteği ve özlemidir.

3- İstanbul belediye başkanlığı seçiminin iptal edilmesinin her türden hukuksal ve ahlaksal temelden yoksun çirliçiplak bir siyasal darbe olduğu üzerine gürültülü muhalefet açıklamaları şu sıralar birbirini izliyor. Fakat bu tartışma götürmez gerçek öte yandan düzen muhalefetine ikiyüzlülüğüne de ayna tutuyor. Zira bu 31 Mart yerel seçimlerini izleyen ilk "YSK darbesi" değil. Dinci-faşist iktidar seçimlerin hemen ardından bunu Kürdistan'ın bir dizi belediyesinde yaptığında, yeni bir seçim ihtiyacı bile duymaksızın %60-70'le seçilmiş belediye başkanlarının koltuklarını AKP'ye peş peşe teslim ettiğinde, düzen muhalefetine ses seda çıkmamıştı.

4- "Ağır toplumsal kriz koşulların-

da dinci-faşist iktidar kaçınılmaz olarak yıpranmaktadır. Meşruiyet sağlamakta önemli bir imkan olarak kullanageldiği seçmen desteği ise giderek erozyona uğratılmaktadır. Fakat patlak verecek güçlü bir halk hareketiyle yerinden edilmediği sürece, o bir iktidar gücü olarak kalmak kararlılığındadır. Bunun için iç savaş tehdidi de dahil her türlü gayri meşru yol ve yöntemi kullanmak niyetinde olduğunu şimdiden göstermiştir." (TKİP VI. Kongresi Bildirgesi / Aralık 2018). Bu değerlendirme İstanbul seçimleri üzerinden ayrıca doğrulanmıştır. YSK'ya çıplak talimatla seçim iptal ettirmek, "gayri meşru yol ve yöntem"lerin nispeten hafif örneklerinden biridir. Çok daha önemli olan, yenilenecek seçimleri kazanabilmek için daha nelere başvurulabileceğidir. 7 Haziran'ı izleyen dönemdeki kirli ve kanlı oyunu ikinci kez sahnelemek o kadar kolay olmasa da, İstanbul seçimlerini yeniden kaybetmenin siyasal sonuçlarından duymakta olduğu ürküntünün bugünkü iktidara herşeyi yaptırabileceğini de göz önünde bulundurmak gerekir.

5- Bizzat Tayyip Erdoğan'ın dayatmasıyla keyfi bir biçimde yenilenecek olan İstanbul seçimlerini bir kez daha kaybetmek, dinci-faşist iktidar için bu kez gerçekten sonun başlangıcı olacaktır. İlliklerine kadar çürümüş, meşruiyet kaynağı olarak kullandığı dayanakları hızla kaybeden, başta ekonomik kriz olmak üzere içeride ve dışarıda sayısız sorunun ağırlığı altında bunalan, kendi bünyesindeki çatlakları artık gizleyemez hale gelen AKP, İstanbul gibi bir kentte muhtemel bir ikinci yenilgiye göze alarak gerçekte bir kumar oynamıştır. Fakat bu onun için bir tercihten çok bir zorunluluktur. Seçimi keyfi bir biçimde iptal etmesi gücünün değil gerçekte zayıflığının bir göstergesidir. Amacı yenilenecek seçimi kazanarak bu zayıflığı bir ölçüde olsun dengelemektir. Bunu başarırsa bu onu bir dönem için rahatlatacak, içindeki çatlakları bir süre için geri plana itecektir. İstanbul seçimlerinin İstanbul'dan öte kazandığı siyasal mahiyet ve önem aynı anlama gelmektedir.

6- Partimizin "Referandum ve Devrimci Sınıf Çizgisi" başlıklı ve 15 Şubat 2017 tarihli değerlendirmesinde şunlar söyleniyordu: "... Hukuksal ölçü ve normları hiçbir zaman umursamayan, ihtiyaç

duyduğu her durumda onları çiğneyen ya da basitçe yok sayan dinci-faşist gericiilik odağı, fakat öte yandan, her yeni adımına ya da saldırısına olanaklı olduğu her durumda hukuksal bir meşruiyet desteği sağlamayı da önemsemiş ve bundan da en iyi biçimde yararlanmıştı." Bu değerlendirme bizi İstanbul seçimlerinin Türkiye ölçüsünde kazandığı siyasal önemin tam kalbine getirmektedir. Son yıllardaki şaibeli seçimlerle meşruiyet yönünden lekelenmiş bulunan ve yerel seçimlerde büyük kentlerin büyük bir bölümünü yitirerek önemli bir darbe alan AKP, yenilenecek İstanbul seçimlerini kazanarak tüm bunların politik ve moral yükünden bir dönem için kurtulmayı hedefliyor. Fakat tersinden, başvuracağı her türlü kirli yol ve yönteme rağmen kaybederse, iktidar meşruiyetini yitirmekle kalmayacak, yarattığı korku atmosferinde artık onarılması kolay olmayacak büyük gedikler açılacaktır. Böyle bir gelişmenin devrimci siyasal mücadele ve işçi sınıfı hareketinin seyri bakımından anlamı ve önemi yeterince açıktır.

7- Tam kırkbeş yıl önce, 1975 Ekim'inde, İstanbul'da siyasal anlamı ve sonuçları bakımından o gün için kritik önemde bir başka seçim vardı. Sözkonusu olan birer adayın yarışacağı Cumhuriyet Senatosu ara seçimleriydi. Hükümeti oluşturan faşist Milliyetçi Cephe'nin adayı, eski İstanbul 1. Ordu Komutanı ve 12 Mart döneminin sıkıyönetim komutanı sicilli işkenceci Faik Tütün'dü. Dolayısıyla seçimlerin sonuçları dönemin devrimci mücadelesi için politik ve moral açıdan çok önemliydi. Dönemin ilerici devrimci güçleri Faik Tütün'ü seçtirmemek için çok etkili bir anti-faşist kampanya yürüttüler. Sonuçta 12 Mart'ın işkenceci faşist paşası seçimlerde ağır bir hezimete uğradı. Devrimciler seçimleri 12 Mart faşist cuntasıyla politik ve moral bir hesaplaşmanın fırsatı olarak kullanmışlardı.

8- Koşullardaki tüm farklılıklar saklı kalmak kaydıyla, gündemdeki yeni İstanbul seçimlerinin de benzer bir politik ve moral önem taşıdığına kuşku yoktur. Sorun hiçbir biçimde Ekrem İmamoğlu'nun İstanbul Belediye Başkanlığına seçilmesi

değildir. Sorun bu seçimlerde onun karşısındaki gerçek aday olan Tayyip Erdoğan'a oynadığı büyük kumarı kaybettirmektir. Dinci-faşist iktidarın yeni bir politik ve moral darbe almasıdır. Kuşkusuz bu sonuç kurulu düzene mensup çok farklı güçlerin de işine gelecektir. Fakat kendi yönünden devrimci hareket, toplumsal muhalefet ve Kürt hareketi için de önemli sonuçlar yaratacaktır.

9- Tıpkı 1975'te olduğu gibi bugün de devrimciler için sorun hiç de bir seçim kampanyası değil, fakat gündemdeki seçimleri kullanarak dinci-faşist iktidara karşı etkili bir siyasal çalışma yürütmektir. Bunu temel toplumsal-siyasal sorunlar eksenine oturtmak, böylece dinci-faşist iktidarın emperyalizmin ve sermayenin hizmetindeki icraatlarını sergilemektir.

10- Partimizin "Referandum ve devrimci sınıf çizgisi..." başlıklı açıklaması, birçok yönüyle gündemdeki İstanbul seçimlerinin ele alınışına da ışık tutmaktadır: "Devrimci siyasal yaşam soluksuz ve kesintisiz bir siyasal çalışma ve mücadele sürecidir. Bu mücadele bugün bizzat dinci-faşist gericiilik tarafından gündeme getirilen yeni saldırının özel koşulları içinde sürmektedir. Değişmez amaç, her zaman olduğu gibi somut siyasal sürecin ortaya çıkardığı sorunlardan hareketle ve onun sunduğu fırsat ve olanaklardan yararlanarak işçi ve emekçi kitleleri uyarmak, aydınlatmak, birleştirmek, örgütlemek ve fiili mücadeleye yönlendirmektir. Bu mücadele içerisinde kitlelerin bilincini, birliğini ve örgütlenmesini daha da geliştirmektedir."

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ

8 Mayıs 2019

(EKİM, Sayı: 317, Mayıs 2019)

ABD'nin Patriot'ları, Rusya'nın S-400'leri ve Türkiye'nin çıkmazı

Bir saldırı, savaş ve iç savaş aygıtı olan NATO'nun 70. yılında, NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip Türkiye ile birincisine sahip ABD arasında aylardır bir Rus S-400 füze savunma sistemi krizi yaşanıyor.

Türkiye'nin, "imzalar atıldı, ödeme yapıldı, artık geri dönüş yok" açıklamalarına ek olarak, Rusya, S-400'lerin Temmuz başında teslim edileceğini açıkladı. ABD ise, Türkiye'nin söz konusu hava savunma sistemini alması durumunda yaptırımlar uygulayacağını ilan etti. Hatta ABD Başkanı Donald Trump daha da ileri giderek, Türkiye'nin sözü edilen savunma sistemini alması halinde, "ekonomisini mahvederiz" diyerek, diplomasinin de ötesinde açıkça tehdit savurdu. ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence ise, S-400 alımının NATO güvenliğini tehlikeye atacağını belirterek, "buna sessiz kalamayız" açıklaması yaptı.

31 Mart seçimleri sonrası Rusya'ya yaptığı ziyaret dönüşünde, 10 Nisan'da uçakta açıklamalarda bulunan AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan sorular üzerine, "Bu iş bizim için bitmiştir. 5 Nisan'da İstanbul'da S-400'le ilgili süreci bitirdik, Temmuz ayında teslimata başlanacak" diyerek, kendi payına "son nokta"yı koymuştu.

Lakin gerçekte 'son nokta' hâlâ konulabilmiş değil. NATO'nun kuruluşunun 70. yıldönümünde Rus S-400'leri ABD ile Türkiye arasındaki çatışmayı daha da derinleştireceğe benziyor.

ABD yönetimi Rusya'nın S-400'ler üzerinden, Türkiye'nin ABD'den alacağı F-35 savaş uçaklarının yetenekleri hakkında hassas veriler elde etmesinden korkuyor. Ve bu nedenle Türkiye'ye kendi uçaksavar füze sistemi olan Patriot'ları satmak istiyor. Son olarak, "Türkiye seçimini yapmalı: Dünyanın en başarılı askeri ittifakında kilit bir ortak mı olacak, yoksa bu ittifakı zedeleyen sorumsuz kararlar vererek, bu ortaklığın güvenliğini mi tehlikeye atacaktır?" şeklinde açıklama yapan ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence, "Türkiye'nin S-400 füze savunma sistemini alması durumunda, F-35 savaş uçağı programından atılmayı göze alması lazım" diyerek, ABD'nin pozisyonunu netleştirmiş oldu. ABD Kongresi'nden de bu pozisyonu güçlendiren daha sert bir açıklama geldi. Demokratlar ve Cumhu-

AKP-saray rejiminin ABD'ye biat tazelemesi, kabarık faturanın tuzu-biberi olacaktır. S-400 kapanı ve F-35 çıkmazına sıkışan bu rejimin işçi sınıfı ve emekçilerin başına yeni belalar sarmaktan başka yapacağı bir şey yoktur. İşçi sınıfı ile emekçilerin de artık tek adam rejimi ile emperyalist efendilerine karşı direnmek dışında bir seçeneği bulunmuyor.

riyetçiler'den oluşan Dışişleri Dairesi'nin ortak açıklamasında ise, "Türkiye Moskova ile ilişkilerini derinleştirdiği takdirde yalnızca F-35 programından dışlanmakla kalmaz, aynı zamanda yaptırım risklerini de göze alması gerekiyor. Türkiye'nin hem Rusya ve hem de ABD ile savunma işbirliği yapabilme seçeneği yok. ... ABD, NATO müttefiklerimiz, rakiplerimizden silah alırken boş duracak değil" denildi.

25 Mayıs'ta St. Petersburg'da Uluslararası Ekonomi Forumu kapsamında konuşan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Türkiye'nin, Rusya'dan alacağı S-400 hava savunma sistemiyle ilgili Beyaz Saray'dan gelen tepkileri değerlendirerek, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı tanıdığım kadariyle, birisinin kendisine yönelik baskı araçları kullanarak sonuç elde etmesi çok zor. Aksine, bu Sayın Erdoğan'ı daha da cesaretlendirecektir ve ulusal çıkarlarını gözetererek taviz vermeyecektir" diyerek Türkiye'ye aman ha vazgeçmeyin mesajı vermiş oldu.

Türkiye ise, iki düğünde birden halay çekme hevesinin kendisine nelere mal olduğunu yaşayarak görüyor ve iddia edildiği gibi 'son noktanın' son olmadığını biliyor.

Türkiye 2002'de F-35 Savaş Uçağı

Projesine dahil oldu. Projede başta ABD olmak üzere, İsrail, Avustralya, İngiltere, İtalya, Kanada, Danimarka, Japonya, Belçika, Finlandiya, Hollanda, Norveç, ve Güney Kore gibi ülkeler yer alıyor. Türkiye F-35 projesinin yüzde 10 parçalarını sağlamanın yanı sıra 116 adet de F-35 savaş uçağı almayı taahhüt etmiş bulunuyor.

AKP şefi Erdoğan bu taahhütlere dayanarak, "Türkiye'nin yer almadığı bir F-35 projesinin çökeceğini" belirterek, konumunu güçlendirmek istiyor.

Anlaşmazlığın bir başka nedeni ise elbette ki sistemlerin maliyetidir. S-400'ler Türk devletine 2,5 milyar dolara mal olurken, Türkiye'nin S-400'lerden önce ABD'den almak istediği ve S-400'lere göre daha kötü bir savunma sistemi olan Patriot'lar için ABD 3,5 milyar dolar talep etmişti. Türkiye S-400'leri alacağını söylemekle birlikte, ABD'nin Patriot'larını da alabileceğini (fakat 2,5 milyar dolara) ifade ederek efendisini yumuşatmaya çalışsa da, gelinen aşamada S-400'ler Recep Tayyip Erdoğan'ın saray rejimi için bir çıkmaza dönüşmüş bulunuyor. Hem ABD ve hem de Rusya, Suriye'de Kürt kozunu ileri sürerek Türkiye'yi kendi menfaatleri doğrultusunda davranmaya zorluyorlar.

Türkiye ise, sınırlı manevralarla her ikisinin gönlünü hoş tutmaya çalışıyor. İkisinden de kopamıyor. Çünkü Kürt kozunun yanı sıra, her ikisi ile de ticari ilişkileri söz konusu, birine göbeğinden bağlı, diğerine de göbeğini kestirmek üzere.

Verilere göre, 2018'de Türkiye'nin Rusya'dan aldığı mallar %14,2'lik bir artışla 21 milyar 345 milyon dolarlık bir rakama ulaştı. Rusya'nın Türkiye'den aldığı miktarda ise yüzde 24,4'lük bir artış oldu ve 4 milyar 216 milyon dolara yükseldi. Yine 2018 verilerine göre, Türkiye'nin ABD'ye sattığı mallar, yüzde 4,3 azalışla 7,6 milyar dolara geriledi. ABD'den alınan mallar ise yüzde 5,7 bir artışla 11,4 milyar dolara yükseldi. Ticari ilişkilerde de görüleceği üzere Türkiye'nin emperyalist efendilerine efelenecek gücü olmadığı gibi, onlara biat etmekten başka bir çaresi de yok. Şeytanla masaya oturanın çatalının uzun olması gerekiyor. Türkiye'nin ne çatalı ne de kolu uzun bu masada.

Türkiye bir NATO ülkesidir ve kuruluşundan iki yıl sonra, 1951'de üyesi olduğu NATO'ya ve dolayısıyla ABD'ye 68 yıldır hizmette kusur etmemiştir. Şimdi de hizmet etmeme şansı görünmüyor. 2006 yılında konuya ilişkin yapılan bir değer-

lendirmede, Türkiye NATO ilişkileri şöyle ifade ediliyor:

“NATO Türkiye'nin iç sınıflar mücadelesinde dolaysız ve dolayısıyla tartışmasız olarak bir taraf, geçmişte olduğu gibi bugün de. Türkiye'de geleceğin muhtemel devrimi NATO ile hesaplaşmadan zaten bir zafer elde edemez. Devrimin zaferi salt iç düzen bekçileriyle değil, fakat aynı zamanda Amerikan ve NATO kuvvetleriyle hesaplaşmayı, bunların üstesinden gelmeyi gerektirecek. NATO'nun ünlü 5. Maddesi zaten bu anlama geliyordu, şimdi üye ülkelerin iç sınıf mücadelesine yönelik olarak bu çok daha açık ve somut bir içeriğe kavuşturulmuş durumda. 'Terörizme karşı mücadele' konsepti bunların başında geliyor ve bu gerçekte her ülkedeki sosyal mücadeleye dolaysız olarak müdahale anlamı taşıyor. Bilindiği gibi emperyalist sistemin ve işbirlikçi düzenin yöneticileri, sistemi ve düzeni tehdit eden her sosyal-siyasal mücadeleyi "terörizm" olarak niteliyorlar. NATO ise 'terörizme karşı Mücadele'yi kendi, yeni misyonunun, yani dünya jandarmalığının en baş dayanağı haline getirmiş bulunuyor. Son Riga Zirvesi'nin yeni belgesi buna daha açık ve kesin bir biçim veriyor. Dolayısıyla, Türkiye'de rejim için tehlike oluşturabilecek, onu tehdit edebilecek her türlü sosyal-siyasal gelişme, NATO'nun 'tehdit' algılaması kapsamına girecek ve onun için dolaysız bir müdahale nedeni olacak.” (NATO: Bir saldırı, savaş ve iç savaş örgütü 3 - H. Fırat, Kızıl Bayrak, Sayı: 2007/16)

NATO'ya ve emperyalist efendilerine bağlılıkta kusur etmeyen, ülkenin kaynaklarını, işçi ve emekçilerin alın terini emperyalistlere peşkeş çekerek, toplumsal servetin bir kısmını şatafatlı saraylarda çarçur eden, bir kısmını yandaşlarına dağıtan, bir kısmını savaş aygıtını güçlendirmek için harcayan tek adam rejimi, ABD'nin ve NATO'nun olası ekonomik ya da siyasal yaptırımlarına karşı duramaz. Yapabileceği tek şey biat etmek ve emperyalist efendilerinin önünde secdeye varmaktır.

İzlenen yayılmacı politikanın da, toplumsal servetin çarçur edilmesinin de, derinleşen ekonomik krizin de faturasını ödeyen işçi sınıfı ile emekçilerin sırtındaki yükler, yerel seçimler sonrasında daha da ağırlaştı.

Hal böyleyken AKP-saray rejiminin ABD'ye biat tazelemesi, kabarık faturanın tuzu-biberi olacaktır. S-400 kapalı ve F-35 çıkmazına sıkışan bu rejimin işçi sınıfı ve emekçilerin başına yeni belalar sarmaktan başka yapacağı bir şey yoktur. İşçi sınıfı ile emekçilerin de artık tek adam rejimi ile emperyalist efendilerine karşı direnmek dışında bir seçeneği bulunmuyor.

Güler yüzlü kapitalizm mi, sömürünün olmadığı sosyalizm mi?

İşçi ve emekçilerin güçlü ve kitlesel katılımına sahne olan, kendilerine yönelik saldırılara karşı anlamlı tepkiler gösterdiği bir 1 Mayıs'ı geride bıraktık.

Erdoğan karşıtı ittifak 1 Mayıs gösterilerine kendi gücünü yansıtmaya çalıştı. Bir düzen partisi olarak CHP'nin katılımı özellikle dikkate değerdi. Bu tablo toplumsal mücadele dinamiklerinin düzen soluna yedeklenen önemli bir kesiminde genel bir iyimserliğe yol açtı. Erdoğan AKP'sinin yolun sonuna yaklaştığı görüntüsü bu kesimde belirli bir motivasyon yarattı.

Dinci-faşist koalisyon tarafından ezilen demokratik istemler, baskı altına alınan hak ve özgürlükler vb. nedeniyle karamsarlığa gömülen kesimlerde 31 Mart sonrasında umutlu bir atmosfer oluştu. 1 Mayıs ve sonrasında yaşananlar emekçilerde her şeyin daha iyi olacağına dair inancı arttırdı. Kuşkusuz uzunca bir süredir geriletilmeye çalışılan Erdoğan AKP'sinin fazlasıyla zorlu bir döneme girdiği ortadadır. AKP-MHP koalisyonunun güç kaybetmesi çeşitli kesimlerdeki iyimserliği daha da arttıracaktır. Keza seçimlerin yenilenecek olması bile Erdoğan karşıtı ittifakı güçlendirmeye adaydır. Öte yandan bu tepki sadece seçim günü oy tercihiyle de sınırlanmayacaktır. YSK kararı sonrası İstanbul'un belli bölgelerinde sokağa

yansıyan eylemler dikkate değerdir.

Gelişmelerin toplumun çeşitli kesimlerinde bu kadar iyimser bir hava yaratmış olması, bir durumdur. Ancak gerçekler bambaşka bir şeydir. Her iki kampın da sermaye sınıfının çıkarlarını koruduğu gerçeği orta yerde durmaktadır. Sermaye devleti için iki kampa bölünmüş bir siyasal iklim de pekala tercih edilebilir bir seçenektir. Örneğin ABD'deki politik zemin de cumhuriyetçiler ve demokratlar arasında iki ana politik kampın çekişmesine sahne olmaktadır.

Bugünün Türkiye'sinde işçi ve emekçilerin çıkarları halihazırda yaşandığı gibi böyle bir politik kamp etrafında toplanmak olmamalıdır. Önemli bir sol çevreyi şemsiyesi altına almış olan, HDP'yi de bir şekilde kendi açtığı kanala çeken CHP merkezli bu kamp baharı getiremeyeceği gibi baharın müjdecisi de olamaz. Sınıflar mücadelesinin katı gerçekleri orta yerde duruyorken düzen partilerinden birinden "müjde" ummak, abesle iştigaldir.

Sermayenin bir sınıf olarak iktidarını sürdürdüğü günümüz koşullarında, CHP politikasının geniş bir sol cepheyi şemsiyesi altında toplamış olması sadece düzenin bir başarısıdır. Laftan ibaret, kulağa hoş gelen o "kapsayıcı" söylemlerin içi boştur. İlkesi, hiçbir tutarlılığı ve

programı yoktur. CHP'nin bu pragmatist politikasının işçi sınıfının ileri bölüklerinde de etkisini göstermesi muhtemeldir.

En basit haliyle CHP işçi ve emekçilere aşırılıklardan arındırılmış, güler yüzlü bir kapitalizm vaat etmektedir. Erdoğan'ın despotluğundan, kabalığından, baskıcı rejiminden bıkmış olanlara umut olarak sunulan bahar, güler yüzlü kapitalizmden başka bir şey değildir. Oysa asıl mesele sömürünün devam edip etmeyeceğidir. Böyle bir gelecek ise ancak doğru yerde konumlanarak kazanılabilir.

İşçi ve emekçilerin çıkarına tek gerçek kamplaşma emek ve sermaye arasındaki saflaşmadır. İşçi sınıfının, emekçilerin, yoksulların kurtuluşu sermayenin sınıf egemenliğine karşı verilecek mücadeleyle gerçekleşebilir. Devrim ve sosyalizm hedefinden saptırılmış hiçbir yol ve yöntem bu kapitalist sistemde kalıcı çözümler yaratamaz. Düzen solunun yeşerttiği umutların yine düzenin bir başka gerici faşist aygıtının estireceği fırtınalara dayanma gücü yoktur. Sadece işçi sınıfının iktidarı için değil, en temel demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması için bile dışı dış bir mücadelenin verilmesi gerekmektedir. Bu mücadele ise sermayeden, onun düzen içi sol görünümü partilerinden bağımsız bir politik hatla mümkündür.

Kayseri 1 Mayıs'ı ve ötesi

Kayseri'de 1 Mayıs öncesi organize patronlarının sistematik baskıları 1 Mayıs'a katılımı genel olarak zayıflattı. Kapitalistler kolektif çıkarları temelinde kimi zaman büyük bir ekonomik yıkım yaşayan işçilere 1 günlük çalışmaya iki günlük mesai ücreti önerisiyle, kimi zaman işten atma tehdidiyle katılımı zayıflatmak için organize bir çalışma yürüttüler. Buna rağmen öncü işçi potansiyeli rüşvet ve tehdit dayatmalarına boyun eğmedi. 1 Mayıs'a katılım konusunda tutum aldı.

Kayseri'de Türk-İş Bölge Başkanlığı geçen yıl olduğu gibi bölücü tutumunu ortaya koydu. Devletlilerin talimatlarına uydu. Tabanın birleşik kitlesel 1 Mayıs talebine kulaklarını tıkadı. Yaklaşık 200 kişilik sembolik bir katılımı basın açıklaması yapma geleneğini sürdürdü. Türk-İş'e bağlı olan ve ortak 1 Mayıs meydanında yer alma konusunda tutum alan tek sendika TÜMTİS Kayseri Temsilciliği idi.

Miting için resmi başvuruyu KESK yaptı. 1 Mayıs mitingi Mimar Sinan Parkı'nda saat 16.00'da başladı. 1 Mayıs alanına işçi ve emekçiler farklı noktalarda kortej oluşturup yürüyerek geldiler. Kayseri'nin kent merkezinin tüm noktalarında 1 Mayıs coşkusu yaşandı.

Kayseri İşçi Birliği, Sivas Caddesi'nde Stad İşmerkezi önünde saat 15.00'te toplandı ve kortej oluşturdu. Kayseri İşçi Birliği imzalı **"Kıdem haktır, gasp edilmez!"** pankartı arkasında bir araya gelen işçiler canlarının yongası kıdem tazminatına sahip çıkacaklarına dair kararlı tutumlarını ortaya koydular. Sivas Caddesi'nde buluşan işçiler kortej oluşturarak saat 15:30'da 1 Mayıs alanına yürüdüler.

BDSP de buluşma noktası olarak Sivas Caddesi'ni belirlemişti. **"Krizin faturasını kapitalistler ödesin!"** şiarının yer aldığı BDSP pankartı arkasında kortej oluşturarak, saat 15:30'da 1 Mayıs alanına doğru yürüyüşe geçtiler.

Mitingde ekonomik kriz ve sosyal yıkım saldırılarına karşı mücadele yaklaşımı öne çıktı. Gerek tertip komitesi ve gerekse de TÜMTİS yöneticisi tarafından yapılan konuşmalarda kapitalizmin krizi, krizin faturasının işçi ve emekçilere ödettilmek istenmesi, kıdem tazminatının gaspı çabaları teşhir edildi. Krizin faturasının ödenmemesi ve kıdem tazminatının gaspı saldırılarına karşı işçi ve

emekçilerin birleşik mücadelesi vurgusu öne çıktı.

Bu yıl ilerici ve devrimci hareketin zayıflayan katılımı dikkat çekiciydi. 1 Mayıs'ta ortaya çıkan tablo giderek zayıflayan ve iddia kaybına uğrayan sol hareketin göstergesiydi. Devrimci harekette yaşanan iddia ve irade kaybının yansımaları Kayseri 1 Mayıs'ında bir defa daha tescillendi.

Kayseri'nin hiçbir noktasında devrimci demokrat hareketler 1 Mayıs öncesinde simgesel çerçevede de olsa politik kimliklerini yansıtan propaganda ve ajitasyon faaliyeti yürütmediler. Devrimci demokrat yapılardan herhangi biri pankart veya flamalarıyla 1 Mayıs alanında yer almadı.

Zayıf görüntü sadece devrimci demokrat hareketlerle sınırlı değildi. Reformist cephe de güç kaybı ortaya serildi. HDP sınırlı bir katılımı 1 Mayıs'ta yer aldı. Birleşik Haziran Hareketi'nin katılımı geçen yıldaki gibiydi. Geçen yıl olduğu gibi reformist yapılardan en kitlesel olanı EMEP'te bile, yerel seçimlerde aday çıkarma ve faaliyet yürütmelerine rağmen yaşanan zayıflama çarpıcıydı.

Sınıf devrimcileri tüm olanaklarıyla krizin faturasının kapitalistlere ödettilmesi çağrısını ve kıdem tazminatı fonunun teşhirini içeren bir politik bakışla 1 Mayıs'ı ele aldılar. Geçen yıl olduğu gibi

devrimci 1 Mayıs hedefi doğrultusunda tüm güçleriyle sınıf merkezli bir çalışma yürüttüler. Merkezinde işçilerin olduğu propaganda ve ajitasyon faaliyetini kesintisiz sürdürdüler. 1 Mayıs öncesinde işten çıkarma saldırılarının hedefinde olan BOYDAK Holding bünyesindeki Merkez Çelik, Mondı, İstikbal, HES kablo, Boytaş işçileriyle bir araya geldiler, işçi toplantıları düzenlediler. Organize sanayi bölgelerinde 1 Mayıs çağrısını yükselttiler.

Sınıf devrimcileri aynı zamanda 1 Mayıs hazırlık çalışmasının sağlam bir politik içerikle sınıfa ulaştırılmasını önemsediler. "İşçilerin birliği halkların kardeşliği" şiarıyla yaygın bir politik çalışma yürüttüler. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler arasında, Ortadoğu'ya yönelik emperyalist saldırganlığa ortak olan AKP iktidarının gerçek yüzünü teşhir ettiler. Kitlesel işten çıkarmalar, iş cinayetleri, sigortasız işçi çalıştırma, kıdem tazminatlarının gasp edilmesi, kiralık işçilik, sefalet ücretleri, uzun süreli işçi çalıştırma vb. saldırılarla ilgili olarak sınıf devrimcileri birçok farklı araçla işçi sınıfını vahşi sömürü ve baskıya karşı mücadeleye çağırıldılar.

Öte yandan sınıf devrimcileri 1 Mayıs hazırlık sürecinde merkezi propaganda-ajitasyon araçlarının yanı sıra yerelle özgü materyaller kullandılar. Tek tek

fabrikaların sorunlarını içeren ve 1 Mayıs'a işçileri çağıran el ilanlarını da yaygın olarak dağıttılar. El ilanlarındaki kısa özlü mesajları sağlam bir politik içerikle, ekonomizm tuzağına düşmeden, genel olarak işçi sınıfının iktidar mücadelesine bağlama anlayışıyla ele aldılar.

Sınıf devrimcileri 1 Mayıs öncesi ve sırasındaki çalışmaya yönelik olarak kullanılan materyalleri sınıf içinde kalıcı mevziler kazanmaya hizmet edecek bir tarzda planlandılar. İşçilerin 1 Mayıs eyleminin öznesi haline getirilmesi ve iktisadi sorunların dışındaki siyasi gelişmelere karşı duyarlı olmaları için de çaba gösterdiler. 1 Mayıs'ı sınıf içinde örgütlülüğü arttırmak için önemli bir olanak olarak gördüler. Bu çerçevede işçi kıyımının yaşandığı fabrikalarda hazırlık toplantıları örgütlediler.

Sınıf devrimcileri yürüttükleri anlamlı çalışmaya rağmen 1 Mayıs'a işçi katılımında belirgin bir zayıflık olduğunun, bunun aşamadığının farkındadırlar. Bu zayıflıkların nesnellığe çubuğu bükerek izahı kolaylık olacaktır. Bu nedenle sınıf devrimcileri sadece nesnellığe çubuk bükmeyle yetinmeyecek, öznel zayıflıklara çok daha fazla çubuk bükerek, geleceği kazanmak için güne büyük bir kararlılıkla yükleneceklerdir.

Sendikal bürokrasi kaleyi içeriden çökertme peşinde!

2019 1 Mayıs'ında işçi sınıfının verdiği en net mesaj, "son kale" olarak görülen kıdem tazminatının gaspına karşı mücadele kararlılığıydı. Yanı sıra Yeni Ekonomi Programı olarak adlandırılan sosyal yıkım programına ve krizin etkilerine karşı da güçlü mesajlar verildi. AKP iktidarı da işçi kortejlerinde sıklıkla atılan "Damat şaşırma sabrımızı taşıрма!" sloganıyla tepkilerin odağındaydı. Sendikal bürokrasi ise bu öfke karşısında kürsülerden kıdem tazminatının tekrar "kırmızı çizgi" olduğunu vurguladı mecburen. Ancak sendika bürokratları ne denli konuşsalar da "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz!"

Hak-İş ağalarının, yandaşlık gereği, kıdem hakkının gaspı konusunda AKP'ye verdikleri destek zaten biliniyor. 1 Mayıs dolayısıyla Erdoğan tarafından "Saray"da düzenlenen yemeğe katılarak ait oldukları safı bir kez daha gösterdiler. Ülke ekonomisinde kilit yerlerdeki işçilerin belli bir çoğunluğunun üye olduğu Türk-İş'in bürokratları ise, kıdem hakkına verdikleri önemi göstermek adına sürekli kırmızı çizgilerden bahsedip, bu nedenle de bu seneki mitingi Diyarbakır yerine Kocaeli'ye aldıklarını söylediler. Ancak 1 Mayıs programında sadece iktidarı uyarlamakla yetinen nutuklar dışında elle tutulur bir tutum sergilemediler. Mitingde farklı fabrika ve işkollarından işçilerin birbiriyle etkileşime geçmesini engellemek için programı oldu-bitti halinde bitirdiler. Hatta bazı sendikaların yönetimleri kendi üyelerini toplam kitlenin içine sokmamak için ellerinden geleni esirgemediler.

Sendika bürokrasi de biliyor ki işçi sınıfı kıdem hakkını "son kale" olarak görmektedir, tepkilidir ve birleşik mücadelenin öneminin farkındadır. Bürokratlar, bu durumun yarattığı basınçla kürsülerden atıp tutarak, işçinin öfkesini kontrol etmeye çalışıyorlar. Ancak bunun dışında söyledikleri ya da söyleyebilecekleri somut bir mücadele programı yoktur ortada.

Türkiye işçi sınıfının sendikal anlamda bile örgütlülüğü oldukça zayıftır ve olduğu kadarıyla işçi sınıfı ya doğrudan sermaye ve devletin politikaları doğrultusunda şekillenen sendikal bürokrasinin ya da "sosyal diyalog" adı altında uzlaşmadan, iş barışından söz eden liberal "çağdaş sendikacılık" anlayışının etkisi altındadır. Her iki halde de sendikal bü-

Sendika bürokrasi de biliyor ki işçi sınıfı kıdem hakkını "son kale" olarak görmektedir, tepkilidir ve birleşik mücadelenin öneminin farkındadır. Bürokratlar, bu durumun yarattığı basınçla kürsülerden atıp tutarak, işçinin öfkesini kontrol etmeye çalışıyorlar. Ancak bunun dışında söyledikleri ya da söyleyebilecekleri somut bir mücadele programı yoktur ortada.

rokrasinin misyonu işçi sınıfını sömürü düzeni adına denetim altında tutmaktır. Her kritik dönemde kurulu düzenin çıkarlarını bozmadan işçileri denetleme misyonlarında ne denli "başarılı" olduklarını, gerek fabrika direniş süreçlerinde gerekse sermayenin genel saldırılarına verilen yanıtlardan görmektedir. Gelişen yerde işçi sınıfı, geçmişte elde edilen haklarını bir bir kaybetmiş, neo-liberal politikalara uyumlu yeni saldırılarla daha da güvencesiz bırakılmış ve daha fazla köleliğe itilmiştir. Bu tabloda sendikal bürokrasinin belirleyici bir sorumluluğu vardır.

Sendikal bürokrasinin saldırılar karşısında sergilediği tutumu görmek için işçi sınıfının hafızasında önemli bir yeri olan özelleştirme saldırılarını hatırlamak gerekir. Özelleştirmenin hedefindeki KİT'ler için de "son kale" tanımı kullanılmıştı. Ancak bu son kaleleri korumak için öncesinde ve saldırı esnasında ciddi bir direniş göstermekten bilinçli olarak uzak duruldu. Örneğin SEKA, Tekel vb. gibi işletmelerde tabandan gelen direnişleri büyütme için çaba göstermeyenler, kıvılcım olan bu ateşleri söndürmek için

ellerinden geleni yaptılar. Son kaleler tek tek düştü.

İçinden geçtiğimiz süreçte de işçi sınıfı yine çok ciddi bir saldırı dalgasıyla karşı karşıyadır. 1 Mayıs tablosu göstermiştir ki sendikal bürokrasinin denetiminde olan binlerce işçi doğru bir refleksle kıdem hakkının gaspına karşı teyakkuzdadır ve çözümün "genel grev genel direniş" sloganında ifadesini bulan yoldan geçtiğinin de farkındadır. Ancak bu farkındalığın pratiğe dökülmesi konusunda sendikal bürokrasiyi aşacak bir bilinçten ve taban örgütlenmelerinden yoksun olduğu da bir başka gerçektir.

Kuşkusuz bu tablo değişmez değildir. Bu saldırı dalgasını tersine çevirmenin imkânları ve potansiyeli vardır. Bu potansiyelin önündeki en önemli engellerden biri olan sendikal bürokrasi de esasen bir sıkışma yaşamaktadır. İşçi sınıfının mücadelesinde basıncını onlar da görmektedir ve süreci yönetemezlerse dipten gelen tepkinin büyüerek denetim dışına çıkma ihtimali de yabana atılır türden değildir. Tarihsel örnekleriyle biliniyor ki hareket geçmiş kitlelerin bilinç değişimleri de hızlı olmaktadır. Son kalelerini savunma

konusunda harekete geçen işçi kitlelerinin sendikal bürokrasiyi de aşabileceğinin bürokratlar da farkındadır. O nedenle sürece dair bir eylem programından itina ile uzak duruyorlar. Kıdem hakkını savunur gözüküp, günü kurtarmaya, işçileri oyalamaya çalışıyorlar. İşçi sınıfı bu son mevziisini kaybederse bu yine sermaye ajanları gibi hareket eden sendikal bürokrasi sayesinde olacaktır.

İşçi sınıfının sendikal bürokrasinin denetimden kurtulmasının aciliyeti ortadadır. Bunun için bağımsız sınıf çıkarları çerçevesinde, taban örgütlenmelerinde birleşmiş işçi bölüklerinin geliştireceği bir hareket gereklidir. Bu amaçla sınıfın birleşik gücünü açığa çıkartacak, bilinç ve örgütlenme düzeyini yükseltecek çalışmaların önemi büyüktür.

Böyle bir dönemde işçi sınıfının sendikal bürokrasiyi aşarak elde ettiği tarihsel kazanımları hatırlamanın da ayrıca önemi vardır. Bugün kıdem hakkının gaspı gibi ciddi bir saldırıyla karşı karşıya olan işçi sınıfının, yeniden 15-16 Haziran büyük işçi direnişi, 1989 bahar eylemleri vb. gibi tarihsel deneyimlerin derslerinden öğrenmesinin zamanıdır.

Krizin etkileri, taleplerimiz ve emeğin korunması mücadelesinin önemi

(28 Nisan'da İstanbul'da düzenlenen Sınıfa Karşı Sınıf Kurultayı'na, emeğin korunması mücadelesi konusunda sunulan tebliğdir...)

Sermayenin egemenliği işçi sınıfının toplumsal köleliği üzerinden yükselir. Fabrikalar köleliğinin en açık ve belirgin yaşandığı birimlerdir. Sermaye sınıfı daha fazla kâr için işçilere daha çok üretim, daha çok çalışma dayatır. Bunun sonucunda işçilere sadece daha fazla yoksulluk ve işsizlik düşer. Aynı zamanda işçiler bedensel ve zihinsel yozlaşmaya/çürümeye de maruz kalırlar.

Türkiye işçi sınıfı 70'li yıllarda mücadele kararlılığı ve dinamizmi ile sahneye çıktı. O dönem mücadele ettikçe kazanan, kazandıkça bilinçlenen işçi sınıfı, haklarını büyük oranda fiili-meşru mücadele çizgisini izleyerek elde ediyordu. 12 Eylül 1980 faşist darbesi siyasallaşan ve sınıf kimliği güçlenen işçi sınıfının üzerinden bir silindir gibi geçti. Karanlık tabloyu '89' bahar eylemlilikleri ile dağıtan işçi sınıfı, 1991'de Mengen barikatlarında bir kez daha ihanetin soğuk engelini takıldı.

Son otuz yıla bakıldığında kazanımlar birer birer kaybedilirken, sermayenin saldırılarının da peş peşe geldiği görülecektir. Her geçen gün yaşam ve çalışma koşulları ağırlaşan işçi sınıfı dönem dönem tepkilerini eylemlerle ortaya koysa da Tekel Direnişi, Greif İşgali ve Metal Fırtnası dışındakiler, lokal sınırları aşamadı. 12 Eylül rejiminin işçi sınıfında yarattığı tahribat bugün çok daha iyi görülmektedir. Baskı, ağır çalışma ve sömürü koşulları işçi sınıfını fiziki olarak yozlaştırmakla kalmamış, derin bir zihinsel ve kültürel çöküşe sürüklemiştir.

Bugün Türkiye'de işçi ve emekçiler her geçen gün öncesini aratır çalışma ve yaşam koşullarına mahkum durumdadırlar. Servet sefalet kutuplaşması sürekli büyümektedir. İşçilerin çoğu sefalet koşullarında ücret alıyor, yaşamlarının çoğunu fabrikada çalışarak geçiriyor. Uyumak, dinlenmek, ailesi ile beraber vakit geçirmek için dahi zaman ve enerji bulamayan işçiler, sosyal-kültürel yaşamdan gittikçe uzaklaşıyorlar.

Bu fiziksel ve zihinsel yozlaşmadan korunmak, sömürünün sınırlandırılması, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi mücadelesinden geçmektedir. Bu, emeğin korunması mücadelesidir.

İşçi sınıfı emeğin korunması mücadelesini kendi içinde, kendinden menkul bir şekilde ele alırsa kapitalizmin temellerine dokunamaz. Sadece sömürünün yoğunlaşmasından kaynaklı oluşan sonuçlara geçici çözümler üretir ve sömürüyü dönemsel olarak sınırlandırmakla kalabilir. İşçiler olarak emeğin korunması mücadelesinde, sonuçları ortaya çıkaran nedenlere de yönelmeli ve onları ortadan kaldırmaya odaklanmalıyız.

Bu mücadele ile işçiler kendi birliklerini oluşturur ve kendi içlerindeki yapay ayrımlara ve dağınkılığa darbe indirirler. Bu mücadele ile işçilerin bilinci ve mücadele kapasitesi gelişir ve özgüvenleri büyür. Özetle, emeğin korunma mücadelesi, işçileri geleceğin daha ileri mücadelelerine hazırlayan hayati bir halkadır.

Sermayenin kâr mantığı insanı basit bir çalışma nesnesi olarak görmeyi içerir. İşçiler hayvani bir şekilde uzun sürelerde ve ağır çalışma koşulları altında çalışmaya mahkum edilirler. Bu durum insani değerlerin kaybolmasına kadar sürer ve işçi sınıfını yıkıma götürür. İşçi sınıfı olarak bunu bilince çıkarmak ve gerçek kurtuluşumuzun bu düzenin yıkılmasında olduğunu bilerek hareket etmek zorundayız. Çalışma koşullarından ücretlere dek birçok talebimiz için dişe diş bir mücadele yürütmeliyiz. En ufak bir hak mücadelesinin dahi en başta sınıf bilincine ve örgütlenmesine katkı boyutuyla büyük bir önem taşıdığını unutmamalıyız.

Emeğin korunması için verilen müca-

dele karşısında burjuvazi, siyasi iktidarı ve devletin tüm imkanlarıyla karşımıza dikilir. Bu mücadele ise sınıf bilincimizin gelişmesinin ve burjuvazinin karşısına bir sınıf olarak çıkmamızın zeminini oluşturur. O yüzdendir ki gündelik mücadele ya da ekonomik mücadele kendi dar sınırlarında tutulmamalı, siyasal taleplerle beraber işlenerek ele alınmalıdır. Keza hiçbir zaman burjuvaziden aldığımız haklarla yetinilmemelidir. Unutulmasın ki kazandığımız hakları korumak ve arttırmak için de mücadeleyi her zaman bir adım ileriye taşımak durumundayız. Yoksa kazanılan haklar işçi sınıfının elinden birer birer geri alınır. Bu açıdan 12 Eylül darbesi ile ne kadar çok hak kaybettiğimiz unutulmamalıdır.

KAPİTALİZMİN KRİZİNE KARŞI İŞÇİ SINIFIN TUTUMU

Türkiye gibi bağımlı ülkelerde kapitalizmin yaşadığı krizler daha ağır hissedilmektedir, aylardır yaşandığı üzere.

Burjuvazi halihazırda yaşanmakta olan kapitalist krizin faturasını dün olduğu gibi bugün de işçi sınıfına kesmeye çalışıyor. Bu yüzden işçi sınıfının yaşamı her gün yapılan zamlarla, yükseltelen vergilerle, ağırlaşan çalışma koşulları ile daha da çekilmez hale geliyor. Sermayenin hizmetinde olan devlet işçi sınıfına kriz koşullarında açlığı ve sefaleti reva görürken, tanzim kuyruklarında insan onurunu aşağılarken, burjuvaziye teşvikler yağdırmaya devam ediyor. İşçi sınıfının payına ise esnek çalışma, işten çıkarma, kıdem tazminatının gaspı gibi birçok saldırı düşüyor.

Yaşanan ekonomik krize karşı açıklanan Yeni Ekonomi Programı işçi sınıfının ayağındaki prangaları taşınamayacak kadar ağırlaştırmak dışında bir sonuç doğurmuyacaktır. Açıklanan programa bakıldığında sermaye sınıfına daha şatafatlı bir cennet vad edilirken, işçi sınıfına daha beter bir cehennem dayatıldığı görülecektir. YEP adlı yıkım paketinde kıdem tazminatımızın fona devredilmesi yolu-

la gaspından zorunlu BES saldırısına, esnek çalışma modellerin arttırılmasından işçi sınıfının üzerindeki vergi yükünün ağırlaştırılmasına dek çok ağır tarihi saldırılar yer almaktadır.

İşçi sınıfı ağır baskı ve yoğun sömürü koşullarına karşı oluşturacağı talepler ile vakit yitirmeksizin mücadeleye atılmaktadır. Talepler belirlenirken kapitalizmin işleyiş yasaları değil, işçi sınıfının haklı ve meşru istemleri esas alınmalıdır. Türkiye'deki mevcut siyasi iktidar, işçi sınıfının bedeller ödeyerek kazandığı grev hakkını bile gasp etmişken, yasal icazete sığınmak akıl kârı değildir. Dolayısıyla mücadele hattını yasalarla sınırlamak yerine fiili meşru mücadele yöntemleriyle oluşturmak bir zorunluluktur. Bu kriz kapitalizmin, sermayenin krizidir, dolayısıyla faturasını işçi sınıfı değil, sermaye sınıfı/düzeni ödemelidir. İşçi sınıfına düşen ise kapitalistlerin krizine çözüm üretmek yerine, kendi haklı ve meşru talepleri için dişe diş bir mücadele yürütmektir.

Krize karşı mücadele adına gündeme getirilen tüm iktisadi ve mali politikalar, faturanın işçi sınıfına ve emekçilere ödenmesi amacıyla dayalıdır. Bunun karşısına "Krizin faturasını kapitalistler ödesin!" şiarıyla çıkmak günün en acil görevidir.

İşçi sınıfı emeğin korunması mücadelesini kendi içinde, kendinden menkul bir şekilde ele alırsa kapitalizmin temellerine dokunamaz. Sadece sömürünün yoğunlaşmasından kaynaklı oluşan sonuçlara geçici çözümler üretir ve sömürüyü dönemsel olarak sınırlandırmakla kalabilir. İşçiler olarak emeğin korunması mücadelesinde, sonuçları ortaya çıkaran nedenlere de yönelmeli ve onları ortadan kaldırmaya odaklanmalıyız. Bir başka deyişle emeğin korunması mücadelesini, emeğin özgürleşmesi mücadelesine bağlı şekilde yükseltmeliyiz. Gerçek kurtuluşa giden yolu bu bakışla açabiliriz.

Bu çerçevede aşağıdaki taleplerimiz için harekete geçmeli, sermayenin egemenliğinden kurtulmak için sınıfa karşı sınıf şiarıyla fabrikalardan başlayarak mücadeleyi yükseltmeliyiz.

- *Krizin faturasını kapitalistler ödesin!*

- *Kıdem tazminatı haktır, gasp edilemez!*

- *Her türlü dolaylı vergi (ÖTV-KDV) kaldırılmalı! Artan oranlı gelir ve servet vergisi!*

- *Yeni Ekonomi Programı (YEP) geri çekilsin!*

- *BES kaldırılmalı!*

- *İşten atılmalar yasaklansın!*

- *Herkese iş tüm çalışanlara iş güvenliği!*

- *7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası!*

- *Herkese insanca yaşamaya yeten ücret!*

Birleşik Metal-İş İstanbul 1 No'lu Şube Genel Kurulu üzerine

Birleşik Metal-İş İstanbul 1 No'lu Şube 7. Olağan Genel Kurulu'ndan yansıyanlar işçi sınıfının mücadele örgütleri olması gereken sendikaların sınıfın değerlerinden, davasından, işçi tabanından nasıl uzaklaştığını bir kez daha gösterdi.

Genel kurulların sendikal örgütlülüğün durumunu, ihtiyaçlarını, sorunlarını tartışan, sergilenen zayıflıklar üzerinden eleştiri-özeleştiriye içeren, toplamında genel bir muhasebe çıkaran, ayrıca yeni dönem mücadele hattını, yol-yöntem ve görevlerini belirleyen, bu hususlarda kararlar alan mekanizmalar olmaları gerekir. Somutta Birleşik Metal-İş 1 No'lu Şube'nin 7. Genel Kurulu ise işçi tabanından uzaklaşmış bürokrat takımının, ayrıcalıklı konum ve ilişkilerini sürdürmeye dönük bir ön hazırlığın ürünüydü yalnızca. Seçime kilitlenen, yalnızca yeni yönetimin belirlenmesi amacıyla taşıyan Genel Kurul baştan aşağı bürokratik işleyişin bir örneği oldu.

Genel Kurul'a Birleşik Metal-İş'in Anadolu yakasında örgütlü bulunduğu fabrikalardan temsilci ve delegeler girebildi ve seçimde oy kullanabildi. Peki delegeler nasıl oluşturuldu?

Genel Kurul delegeliği seçimleri tabanın iradesini yansıtmadı. Fabrikalarda bölümlerde yapılan oylama sonucu gelen hiçbir delege yoktu. Gelenlerin hepsi temsilcilerin inisiyatifinde seçilen/belirlenen delegelerden oluşuyordu. Demokratik bir işleyiş olduğunu savunan Birleşik Metal-İş'in yetkili olduğu fabrikalarda temsilci seçimlerinde adaylara müdahalelerin olduğunu biliyoruz.

MATA Otomotiv'de aday olmak isteyenler engellenmişti. Sanel fabrikasında yakın zamanda iki temsilci istifa etmek durumunda bırakılmış ve 8 Şubat'taki seçimlerle yeni temsilciler belirlenmişti. Örnekler çoğaltılabilir. Bununla birlikte işçilere tekliflerin sunulduğu, kimilerine ayrıcalıklar tanındığı, kimine üstü örtülü tehditler yapıldığı belirtilmektedir. Keza toplu sözleşmeleri sürmekte olan fabrikalarda "sözleşme sürecini zora sokan bir durumun ortaya çıkmaması temennileri"yle örtülü gözdağı verildiği iddia edilmektedir.

Genel Kurul'da iki liste yarıştı. Ön hazırlıktan yoksun, işçi tabanının iradesine yaslanmayan, seçime ve yönetimin el değiştirmesine kilitlenen bir işleyişte muhalif bir aday ve listeden bahsetmek mümkün değil. Sözde muhalif olanlar da seçim yoluyla yönetimin el değiştirmesi, bunun için aday olma ve ön sürecinde de üye toplama sınırında bir "muhalifet" faaliyeti sergilediler. Sendika yönetiminden ve işleyişinden rahatsız olan kimi işçiler bu sınırlarda bir saflaşmanın arkasına sıralandılar.

Genel Kurul'un ilk saatlerindeki gerginlik divan adına konuşma yapan Adnan Serdaroğlu'nun, karşı listeden Hüseyin Fırat'ın konuşmasını engellemesiyle başladı. Serdaroğlu, disiplin soruşturmasına uğrayan birinin konuşmayacağını söyledi. Hüseyin Fırat'a işçilerin ikramiyelerini cebe indirme suçlamasını yönelterek, konuşmadan önce bunların hesabını vermesini isteyerek çıkıştı. Hüseyin Fırat da Adnan Serdaroğlu'nun kirli dosyaları olduğunu

ileri sürerek yanıt verdi ve konuşmasına engel olunmazsa bunları açıklayacağını söyledi. Fakat ne bu kirli dosyalar soruldu ne de açıklama zorunluluğu duyuldu. Sorunlar ve bunlara yönelik öfke seçimlere havale edildi.

Bu yaşananlar, işçi sınıfı üzerinden nemalanan, onun adına hesap kesenlerin suçlarının ne kadar kabarık olduğunu bir kez daha gözler önüne seriyor. İlerici, özgürlükçü argümanlar kullananların nasıl bir diktatörlük sergiledikleri görülüyor. Sınıfın öncülerinin önünde sendikal bürokrasinin çarkının kırılması, bunun sınıfın potansiyelini açığa çıkarması, bilincini geliştirmesi, bağımsız sınıf örgütlenmesinde mesafe alınması ihtiyacına yanıt verme görevi duruyor. Zira bürokrasiyi zayıflatmak, işçi sınıfının bağımsız devrimci sınıf örgütlülüğünü güçlendirebilmekle mümkün.

Sendikalara hakim bürokratik yapı, işçi tabanının iradesini yok sayarak, engelleyerek seçimler yapıyor, yönetimlerini oluşturuyor, ayrıcalıklarını devam ettiriyor. Bunun panzehiri işçi demokrasisi, işçilerin söz, yetki ve karar süreçlerinin parçası olmasıdır. Fabrikaların tabana dayalı, demokratik bir işleyişe kavuşturulmasıdır. Bu anlamda Birleşik Metal-İş 1 No'lu Şube Genel Kurulu derslerle doludur.

Şube seçimleri bir şeyin başlangıcı ve sonu değildir, sınıf mücadelesi bir bütündür. Çıkardığımız dersler doğrultusunda yürüteceğimiz faaliyetler kazanmanın yolunu döşeyecektir.

TUZLA'DAN BİR SINIF DEVRİMCİSİ

Esenyurt'ta işçilerle kurultay hazırlık anketleri

Sınıfa Karşı Sınıf Kurultayı hazırlıkları çerçevesinde Esenyurt, Avcılar, Beylikdüzü ve Hadımköy civarındaki fabrikalarda çalışan işçilerle yaptığımız anketlerde işçiler fabrikalarda ve ülkede yaşadıkları sorunlara değindiler.

30 Fabrikada 50 civarında işçi ile yaptığımız anketlerde işçilerin ülke ve fabrika sorunlarına dair çözümleri farklı olmakla birlikte tespit ettikleri sorunlar genelde benzerlik gösteriyor. İşçilerin büyük çoğunluğu ülke sorunlarının başlıcalarının işsizlik, enflasyon, rüşvet ve yolsuzluk sorunu olduğunu ifade ediyorlar. Ankete katılan işçilerin tamamı sendikasız işçiler ve hepsi sigortalı çalışıyor. Sadece bazı işçiler çalıştıkları fabrikalardaki göçmen işçilerin sigortasız çalıştığını ifade ediyorlar. Bunun yanında sigortaların gerçek ücretten düşük yatırıldığını ifade ediyor bazı işçiler. Birçok fabrikada çalışma saatleri uzun. Fazla mesailerin ya mecburi ya da "gönüllü" olduğu belirtiliyor. Ancak fazla mesailerin gönüllü olduğu yerlerde mesai var denildiğinde kalmaz iseniz büyük ihtimalle işten atılma ile karşılaşılıyor işçiler. Birçok işçi çalıştıkları fabrikalarda buna şahit olmuşlar. Bir cam işçisi "iş bitmeden işi bırakamıyoruz, saat kaç olursa olsun" diyerek çalışma saatlerinin ne kadar uzun ve keyfi olduğunu belirtiyor.

Çözüm konusunda ise farklı bakışları var işçilerin. Kimisi seçimlerle düzeleceğini söylerken, kimisi halkın, kimisi ezilenlerin, kimisi de işçilerin örgütlenmesiyle çözülebileceğini dile getiriyor. İşçilerin tamamına yakını geleceklerini güvencede görmezken, bazı işçiler sorunların nasıl çözülebileceğine dair kafalarında bir çözüm olmadığını belirttiler. İşçilerin sadece 4'ü aldığı maaşla geçinebildiğini ifade ederken, birkaç işçi, eşleri de çalıştığı için ve bazıları da hem emekli maaşı alıp ve hem de çalıştıkları için geçinebildiklerini, tek maaşla asla geçinilemeyeceğini belirttiler.

Ülkedeki en önemli sorunlarda dinsel sorunlar seçeneğini işaretleyen işçilerin tamamı Alevi işçilerden oluşuyor ve bu işçiler ülkede laikliğin olmamasını, dinsel gericiği, tarikatları, din tüccarlarını önemli bir sorun olarak gördüklerini ifade ediyorlar. Bu işçiler mezhepsel baskı gördüklerini ifade ediyorlar.

Hasta olan bir işçi haricinde kurultaya davet ettiğimiz işçilerden bazılarının ek iş

yapmalarından ve işlerin yoğunluğundan katılamama gerekçelerini kendi cümleleriyle aktaralım:

"Haftada 5 gün fabrikada çalışıyorum. Her cumartesi-pazar günü bir kahvehanede çalışıyorum. Yani ek iş yapıyorum. Aksi taktirde geçinemem." "Hafta sonları boya işleri yapan babamın yanında çalışmak zorundayım. Bu nedenle katılamam." "İş çok yoğun. Gece vardiyası Pazar akşamından başlıyor. Kurultaya gelsem dinlenemem ve işe gidemem."

Mercedes'te çalışan 1 çırak işçinin dışında ankete katılan işçilerin tamamı bu ülkede "beka" sorunu diye bir sorun olmadığını belirttiler. Bunun yapay bir gündem olduğunu ifade ettiler ve bazı işçiler sıralamaya bile koymayarak bu şikkın üzerini çizdi.

Aşağıdaki örnekler, anket sonuçları konusunda daha somut fikir edinmek için yeterli olacaktır.

Hacışakiroğulları Pastacılık'ta çalışan bir işçi, yaptığı işin çok ağır olduğunu, servis sorunu yaşadıklarını ve çalışma süresinin 12-14 saati bulunduğunu belirtti. Haftalık izin olmamasına ve çoğu zaman zorunlu mesai olmasına değinerek, çalışma şartlarının hem çok ağır ve zor hem de aldığı ücretin emeğinin karşılığı

olmadığını söyledi. Genel olarak ülkede yaşanan krize ve emekçi kesimin bundan çok etkilendiğine değinen işçi, hayat pahalılığı ve işsizliğe tepkisini dile getirdi. Gelecek kaygısı ve işten çıkarılma korkusu yaşadığını vurgulayan işçi, tüm bu sorunların değişim ve üretim ile birlikte hukuk ve adaletin de yükseltilmesiyle çözülebileceğini söyledi.

Cemsa Tekstil'de çalışan bir işçi, aldığı ücretin ortalama olarak yettiğini, fakat yine de ücretlerin düşük olduğunu söyledi. Zaman zaman düzensiz yatan maaşlardan yakındığını ve sigorta hariç hiçbir sosyal hakkı olmadığını değindi. Ülkede yaşanan en önemli sorunların enflasyon, hayat pahalılığı ve eğitim sorunu olduğunu belirten işçi aynı zamanda rüşvet ve yolsuzluğun da çok olduğunu altını çizdi. Asgari ücretin yetersizliğinden bahsederken, var olan kriz koşullarının hayat şartlarını çok daha ağırlaştırdığını belirtti. Ekonominin canlanması, yeni fabrikaların kurulması ve eğitimin geliştirilmesi ile bütün bu sorunların çözülebileceğini söyledi.

YFA Momentum işçileri, aldıkları ücretle geçinemediklerinden, ücretlerin düşüklüğünden ve düzensizliğinden bahsettiler. Çalışma saatlerinin uzunluğundan ve zorunlu mesailerden yakındılar.

Servis sorunu yaşadıklarını ve sendikasız çalıştıklarını belirten işçiler, enflasyon ve hayat pahalılığının olduğunu ve bu durumun işsizlik ve geleceksizlik yarattığına değindiler. Yasak, baskı, insan hakları ihlalinin zor hayat koşulları yarattığını söylediler. Asgari ücretin yetersizliğine ve kriz koşullarında hayat şartlarının çok daha ağırlaştırdığına değinen işçiler, bu sorunların ancak ortak mücadele ile ortadan kalkacağını vurguladılar.

Mercedes'te çalışan 4 işçi (çırak) ortalama 1.600 TL maaş aldıklarını, aldıkları paranın kesinlikle yetmediğini belirttiler, bu hayat koşullarında en az 5.000 TL maaş almaları gerektiğini vurguladılar. Ücretlerin düşüklüğünden yakınan genç işçiler yanlarındaki diğer işçilerle aynı işleri yapmalarına rağmen onlardan çok daha az ücret aldıklarını söylediler. İşsiz kalma korkuları olduğu için kadroya alınmak istediklerini belirttiler. Dış politika sorunları, beka sorunu, anarşi/terör, işsizlik ve iş güvencesinin olmayışı vb. ni ülkenin en önemli sorunlarından bazıları olarak sıraladılar. Enflasyona göre asgari ücretin yetersizliğinden bahseden işçiler, krizin varlığını yüksek dolar kuru ile ilişkilendirdiler. Hiçbir şeyin güvencede olmadığını belirten işçiler, bu sorunlara karşı en önemli şeyin, kötü olan eğitim siste-

minin değiştirilmesiyle mümkün olabileceğini söyleyerek, eğitim değişirse her şey değişir diyerek anketi bitirdiler.

Sinbo mutfak aletlerinde çalışan bir işçi asgari ücretle çalıştığını belirterek, kredi, faturalar ve mutfak malzemeleri derken maaşın yetmediğini söyledi. Ücretlerin düşüklüğünden ve düzensizliğinden bahsederken, servis sorunu ve sendikasıızlığın işyerinin temel sorunu olduğunu anlattı. Ayrıca işyerinde taciz ve mobbingin sık yaşandığını da belirtti. Ülkedeki en önemli sorunları enflasyon, hayat pahalılığı, rüşvet, yolsuzluk ve yaşanan baskılar olarak sıralayan işçi, 2.000 TL maaş aldığını, bekâr olmasına rağmen yetmediğini söyledi. Krizin etkilerini sadece elektrik, doğalgaz, su ve diğer faturalar maaşın %40'ı ediyor diye açıkladı. Geleceğini güvende görmediğini, "baskı ve mobbinge karşı mücadele edenlerin suçlanması ve benzeri politikalar yüzünden çalıştığımız fabrikada işçilerle birlik olup mücadele ederek sorunları çözebiliriz" sözleriyle anketi tamamladı.

Kavasoğlu Ayakkabı deri-tekstilde çalışan 2 işçi aldıkları maaşların yetmediğini, her şeye zam geldiğini dile getirdiler. Ücretlerin düzenli ödendiğini, fakat düşük olduğunu söyleyen işçiler ayrıca zorunlu mesai, servis sorunu, sağlıksız yemeklerin yanı sıra ağır mobbing uygulamaları olduğunu belirttiler. Serviste bazen taburelerde ya da ayakta gitmek zorunda kalıyoruz dediler. Ülkemizdeki temel sorunların başında hayat pahalılığının, dini ve millî sorunların geldiğini belirttiler. Asgari ücretin yetmediğine, hayat pahalılığı ve yaşanan zamların yaşam koşullarını iyice ağırlaştırdığına, krizin varlığına da değinen işçiler, patronların hep kendilerini düşündüğünü de ek olarak belirttiler. Biri bu sorunların değişmesi için hükümetin değişmesi gerektiğini söylerken, diğer işçi sendikalar, servis sorunu ve ücret sorunlarının çözülmesi ile kısmi olarak sorunların düzeleceğini söyledi. Rüşvet, yolsuzluk gibi sorunların ise tek başına sendikalarla değişmeyeceğini söyleyerek nasıl çözüleceğini bilmediğini belirtti.

Bimed Medikal'de çalışan bir işçi aldığı ücretle geçinemediğini belirterek ücretlerin düşüklüğünden yakındı. Sosyal hakların bulunmadığını ve zorunlu mesailer dayatıldığını belirterek, işyerinde adeta köleliğin var olduğuna dikkat çekti. Mesaiye kalmak istemeyen işçilerin müdür tarafından "işinize gelirse, kriz var, dolar sürekli artıyor, iş bulamazsınız, kapı orada" şeklinde tehdit edildiklerini dile getirdi. Ayrıca sendikasıız ve hiçbir güvencenin olmadığını söyleyerek, işçilerin mobbing ve tehditlerle karşı karşıya kaldıklarına değindi. Ülkedeki en önemli sorunların başında işsizlik ve gelecek

kaygısının olduğunu söyleyerek, hayat pahalılığı ve enflasyonun da çok ağır bir krize neden olduğuna, kriz şartlarının işçi ve emekçiler için dayanılmaz koşullar yarattığına dikkat çekti. Asgari ücretin kesinlikle düşük olduğunu vurgulayan işçi, geleceğinin de bu koşullarda güvencede olmadığını anlattı. Sorunların çözümünün halkın örgütlenmesiyle çözüleceğine inandığını belirtti.

Avcılar Belediyesi Fen İşleri'nde çalışan bir işçi aldığı maaşın az olduğunu, eşinin çalışmaması durumunda geçinemeyeceklerini söyledi. İşyerinde ücretlerin düzensizliğine dikkat çeken işçi çalışma koşullarının ağırlığından dolayı iş kazalarının sık yaşandığını, kendisinin de iş kazası geçirecek belini incittiğini anlattı. Ayrıca yemekleri dışarıdan yiyerek adeta köle gibi çalıştıklarına dikkat çekti. Ülkedeki en önemli sorunların sırasıyla, enflasyon, hayat pahalılığı, işsizlik ve geleceksizlik olduğunu belirterek, bu sorunların kriz koşullarında daha da ağırlaştığını dile getirdi. Bu şartlar altında asgari ücretin yetmeyeceğini söyleyerek gelecekte beklentisinin düşük olduğuna değinen işçi, bu sorunların hükümetin değişmesiyle değişebileceğini söyledi.

Gülal Hırdavat'ta çalışan bir işçi, çalıştığı işyerinde sadece 3 kişinin sigortalı olduğunu, ötekilerin, özellikle Suriyeli göçmen işçilerin kaçak çalıştırıldığına dikkat çekip, aldıkları ücretin de düşük olduğunu söyledi. Ücretlerin düşük olmasına karşın çalışma şartlarının çok ağır olduğunu ve iş kazalarının çok sık yaşandığını belirtti. Ülkedeki en önemli sorunun işsizlik ve hayat pahalılığı olduğunu söyleyen işçi, bekâr olduğu halde asgari ücretin yetmediğini dile getirdi. Krizin olduğuna ve krizi yaratan koşulların yolsuzluk ve hırsızlık olduğuna değinen işçi, geleceğini de güvende görmediğini dile getirdi. Bu sorunların ancak haksızlık, hukuksuzluk ve adaletsizliğe karşı mücadele etmekle ortadan kaldırılacağını dile getirdi.

FTK Ambalaj'da çalışan bir işçi aldığı paranın mevcut giderlerini bile karşılamadığına değinerek ücretlerin düşüklüğünden ve sosyal hiçbir hakkı olmasından yakındı, ayrıca kadın işçilerin erkeklerden daha düşük ücret aldığının da altını çizdi. Ülkedeki en büyük sorunun eğitim sorunu olduğunu, ardından rüşvet ve yolsuzluk geldiğini anlatırken hayat pahalılığına da dikkat çeken işçi, asgari ücretin, özellikle var olan kriz koşullarında kesinlikle yetmediğini dile getirdi. Bu şartlar altında geleceğini güvende görmediğini, geleceğini ancak var olan sorunlara karşı işçilerin birleşmesi ve halkların kenetlenmesi ile güvende göreceğini belirtti.

KIZIL BAYRAK / ESENYURT

Tüpraş'ta TİS süreci ve eylemler

Tüpraş'taki TİS sürecinde 6 Mayıs'ta arabulucu ile görüşme yapıldığı sırada Batman, İzmir, Kocaeli ve Kırıkkale rafinerilerinde çalışan işçiler aynı anda eyleme çıktı.

Gündüz vardiyasına gelen işçiler iş başı yapmadı. Saat 09.30'da İzmir rafineri önünde Petrol-İş Sendikası Aliğa Şube Başkan Yardımcısı Mevlüt Çınar kısa bir açıklama yaptı. Açıklamada, bu ana kadar barışçıl yürütülen eylemlerin, bugünkü görüşmede taleplerin karşılanmasına yönelik olumlu bir sonuç çıkmazsa bir ileri aşamaya geçeceği, patronu sıkıştırarak eylemlilik sürecinin başlatılacağı belirtildi.

Arabulucu görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine eylemlerine devam eden işçiler, hafta başın-

dan itibaren iş durdurdu. 08.00-16.00 vardiyasında çalışan işçiler 8 Mayıs'ta da iş başı yapmadı. Gece vardiyasında çalışan işçiler fabrikayı terk etmezken, eylemin etkisiyle fabrikada kara dolu mu yapılamadığı, normal dolumların sürdürüldüğü bildirildi.

Anlaşma sağlanamayan arabulucu görüşmelerinin 13 Mayıs'ta devam edeceği ifade ediliyor. Bununla birlikte işçiler eylemlerini, bir gelişme olana kadar aynı şekilde sürdürecektir. Eylemlere dört rafineride toplam 4 bin 300 işçinin katıldığı belirtildi.

Tüpraş yönetiminin 3 yıllık sözleşme ve sefalet zammı dayatmasına karşın işçilerin örgütlü olduğu Petrol-İş Sendikası 2 yıllık sözleşme ve yüzde 50 zam talep ediyor.

Cem Bialetti işçileri grevde

Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan ve mutfak eşyaları üreten Cem Bialetti fabrikasında toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine alınan grev kararı 7 Mayıs'ta uygulamaya sokuldu.

Birleşik Metal-İş'in yetkili olduğu fabrikada 100 işçiyi ilgilendiren TİS görüşmelerinde saat ücretlerine 4 TL 40

kuruş zam talebine karşın patron 1 TL 60 kuruş zam dayatmasında bulunmuştu.

Greve çıkan işçiler, "Bu iş yerinde grev var" pankartını hem fabrikaya hem de şirketin Bostancı'da bulunan genel merkezinin önüne astılar.

İşçiler grev ateşi yakarak gece nöbetine başladılar.

Marmara Galvaniz'de grev ilanı

Marmara Galvaniz'in İzmit ve Döğüş fabrikalarında çalışan işçiler grev ilanını fabrikalarına astı. Birleşik Metal-İş'in yetkili olduğu iş yerinde yaklaşık 140 işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine alınan grev kararı 8 Mayıs'ta fabrika panolarına asıldı.

Saat ücretlerine sendika 3,5 lira zam talep ederken Marmara Galvaniz patronunun ise sadece enflasyon oranında zam dayatması nedeniyle TİS'te anlaşma sağlanamadı, arabulucu sürecinde de uzlaşma olmadı.

Yeni bir gelişme olmazsa, 23 Mayıs'a kadar greve çıkılacak.

Greif Direnişi ve Metal Fı

“Sınıf hareketinin yakın yılları içinde grev hakkının fiili direniş içinde kullanıldığı iki önemli örnek var önümüzde. Fabrika birimi düzeyinde sarsıcı Greif işgali ve sektörel düzeyde metal işçilerinin büyük yankılar yaratan eylemi. Partimizin adı ve emeği ile sıkı sıkıya bağlantılı bu iki büyük direnişin deneyimleri ve dersleri, işçi hareketi için bugün her zamankinden daha büyük bir önem taşımaktadır. Her iki direniş de yalnızca hakların fiilen kullanılması, yani fiili-meşru mücadele yolunun tutulması bakımından değil, fakat aynı zamanda hain sendika bürokrasisinin hedef alınması ve aşılması bakımından da paha biçilmez deneyimler ve dersler sunmaktadır.”

TKİP VI. Kongresi Bildirgesi'nden... /
Aralık 2018

I
TKİP IV. Kongresi'nin üç yıl önce ortaya koyduğu perspektif, iki kongre arası dönemde yaşanan gelişmeler ve partinin bu alanda kazandığı yeni deneyimlerin de ışığında, TKİP V. Kongresi'nin çalışmasının ana eksenini oluşturmuştur. Kongremizin temel şiarı, “Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!” çağırısı, sözkonusu perspektifin somutlanmış halidir. Bu çağrı, partinin devrimci sınıf mücadelesi görevlerine yüklenirken tutacağı çözücü halkayı tanımlamaktadır. Devrimci süreci ilerletmek, devrimci bir sınıf hareketi geliştirmek ölçüsünde olanaklıdır. Bunun ötesindeki tüm yollar, geleneksel solun tüm deneyimiyle de açığa çıktığı gibi, batağa ya da hüsrana götüren çıkmaz yollardır.

“Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!” çağırısında özetlenen, bütünlüğü içinde partinin stratejik bakışı ve taktik yönelimidir. TKİP V. Kongresi ile başlayan yeni dönemde, bu yönelim parti için artık çok daha somut, güncel, acil ve yakıcı bir anlam ve önem kazanmıştır. Parti, sınıf eksenli bir güç odağı olmak hedefini ete kemiğe büründürmek, böylece sınıf mücadelesinde gerçekten etkin bir rol oynamak istiyorsa, bu halkadan sınıksız tutmak ve bu doğrultuda başarıya kilitlenmek zorundadır.

Partimiz sınıf çalışmasında yılların deneyimine sahiptir, sınıfı artık çok daha

yakından tanımaktadır, sınıfla bağları gündün güne gelişmektedir. Yakın dönem sınıf hareketi tarihinde gerçek bir kilometre taşı olan **Greif Direnişi** ile toplumsal düzeyde yankı yaratan **Metal Fırtınası**, partinin sınıf çalışması alanında katettiği mesafenin göstergeleri olmakla kalmamış, her biri kendi yönünden son derece önemli açıklıklar sağlamış, böylece partinin sınıf çalışması deneyimini yeni bir düzeye sıçratmıştır.

Greif Direnişi partinin sabırlı ve soluklu fabrika eksenli çalışmasının dikkate değer bir örneği olmuştur. Solun büyük bir bölümüyle ilgisiz boş gözlerle izlediği, her renkten sendika bürokratinin ise açık ya da örtülü bir düşmanlıkla karşıladığı bu direniş sınıf hareketine egemen mevcut statükoyu derinden sarsmış, sınıf ve sendika hareketine yeni ölçüler, yeni devrimci kriterler getirmiş, öteki sınıf bölüklerine de hızla ulaşan yeni etkili sloganlar üretmiştir. Greif Direnişi, başarılı bir fabrika çalışması yürütmenin yanı sıra, devrimci bir sınıf hareketi geliştirmenin ve sendika bürokrasisine karşı etkili bir mücadelenin sorunları konusunda da parti için son derece önemli yeni açıklıklar sağlamıştır.

Geniş yankılar yaratan Metal Fırtınası ise sınırlı bağlarına ve mevzilerine rağmen, doğru bir politika, isabetli araç ve yöntemler, ve en önemlisi de, cüret ve cesaretle hareket ettiği bir durumda, partinin sınıfın nispeten geniş kesimle-

rinin hareketlenmesinde belirgin bir rol oynayabileceğinin somut bir örneği olmuştur. Çok sayıda büyük metal fabrikasındaki on binlerce işçiyi kapsayarak günlerce fiili grev ve direniş halinde süren bu büyük eylem, bir yandan işçi sınıfı kitlelerinin ideolojik ve kültürel bakımdan düşürüldüğü durumun daha açık biçimde görülmesine vesile olurken, öte yandan bu yapısal zaafa rağmen sınıfın bağrındaki birlik, mücadele, eylem, etkileşim, dayanışma ve örgütlenme yeteneği ve enerjisini göstermiştir.

TKİP V. Kongresi, partimizin adı ve emeği ile sıkı sıkıya ilişkili bu direnişlerin somut deneyimlerini, yarattığı açıklıkları enine boyuna irdeleyerek yeni dönem sınıf çalışmamıza ışık tutacak sonuçlar çıkarmaya çalışmıştır. Tüm partinin bu deneyim ve derslerle en iyi biçimde donatılması ölçüsünde, yeni dönem sınıf çalışmamızın yeni başarıları da güvenceye alınmış olacaktır.

Greif Direnişi sınıf hareketinde yeni bir dönemin başladığının bir işareti olmuştur. Onun eylem çığılı olan “**İşgal grev direnişi!**” şiarının sınıf hareketi bünyesinde hızla yankılanması ve yaygınlaşması ve onun tuttuğu fiili-meşru mücadele yolunun on binlerce metal işçisi tarafından izlenmesi, bu gerçeği kesinleştirmiştir. Sınıf hareketi açısından artık yeni bir dönem başlamıştır. İşçi sınıfının önüne kurulan çeşitli türden barikatları

da aşarak kendi tarzında mücadele sahnesine akmasıyla belirlenen bir dönem olacaktır bu. Partimizin görevi bu gelişmeyi her yolla hızlandırmak, onu devrimci bir siyasal mecraaya çekmek, devrimci bir çizgide örgütleyip geliştirmek için azami bir çabayı harcamaktır.

TKİP V. Kongresi'nin tüm çalışması bu görevin başarıyla yerine getirilebilmesinin güvencesidir.

TKİP V. Kongresi Bildirgesi'nden... /
Aralık 2015

II

SINIFIN SOMUT GERÇEKLİĞİ

Türkiye işçi sınıfını fazlasıyla önemsiyor, bunun gerekçelerini ortaya koyuyoruz. Ama karşımızda bir de bugünkü somut durumuyla bir işçi sınıfı gerçeği var. Sosyal bir varlık olarak güçlü ama bilinci, eğitimi, kültürel değerleri, örgütlülük düzeyi bakımından son derece zayıf bir sınıf gerçeği bu. Örgütsüz ve bilinçsiz, her türlü burjuva ideolojisi ile sersemletilmiş bir sınıf gerçeği...

Türkiye işçi sınıfı hareketinin yakın dönem tarihi üzerinden baktığımızda, bugün bu açıdan çok büyük bir gerileme var. '70'lerin işçileri, özellikle de metal işçileri, politik bilinç yönünden bugünle kıyaslanamaz ölçüde ileri bir konumda idiler. Metal işçileri ana gövdesiyle dönemin en ileri sendikasında örgütlenmiş-

rtına deneyimleri üzerine

lerdi ve ilerici-devrimci bilince fazlasıyla açıklılar. DİSK'in militan tabanı büyük ölçüde metal işçilerinden oluşmaktaydı. Bugünse durum temelden farklıdır. Bunun nedenleri konusunda elbet yeterli bir açıklık içindeyiz. Sonuçta dünya çapında otuz yıllık bir gericilik döneminden söz ediyoruz ki, Türkiye'de bunun katmerlisi yaşandı. '80'li yıllarda askeri faşist darbenin önünü açtığı toplumsal gericilik, '90'lı yıllarla birlikte meyvelerini vermeye başladı. Dinsel gericilik ve Kürt sorunu üzerinden azdırılan şovenizm, geniş kitleleri daha da sersemletti. Doğal olarak işçi sınıfı kitleleri de bundan payını aldı, hatta denebilir ki özellikle aldı. Bu bir gerçeklik, bunu bileceğiz ve tüm çalışmamızda gözeceğiz.

Verili gerilik ürkütücü olabilir, ama üzerimizdeki etkisi ezici olmamalıdır. Sosyal sorunları hisseden, sosyal eşitsizliklere tepki duyan genç bir işçi sınıfımız var. Eğer biz temel fabrikalara yerleşmeyi başarabilirsek, belli bir dönem sabırla, solukla çalışabilirsek, ideolojileri, değer yargıları, kültürel önyargıları ne olursa olsun, biz işçilere güven verebilir ve aramızdan sürükleyebiliriz.

Greif'te başladığımız tam da bu oldu. Bir grup devrimci öncü işçi, devrimci bir söylemle yüzlerce Greif işçisini ardından sürükleyebildi. İşçiler haftalar boyunca direnişi ileri şiarlar etrafında coşkuyla sürdürdüler. Haziran Direnişi ile bağ kuruyor, sermaye iktidarına cepheden vuruluyor, direniş adına peş peşe devrimci bildiriler yayınlanıyordu. Bu olabiliyordu, çünkü direnişi sürükleyen işçi önderleri devrimciydi ve bizzat eylemin içinde işçilere güven vermişlerdi.

Son metal hareketliliğinde olmayan buydu. Her türlü geriliğin, gericiliğin, geri bilincin ürkütücü bir biçimde ortalığa dökülmesinin nedeni, hareketin önünde devrimci bilinçli işçilerin olmamasıydı. Ama olabilirdi ve gelecekte olabilir de. Devrimci bir çizgide sürükleyebilmek için beş bin kişilik Renault'ya sınıf bilincine ve inisiyatifine sahip beş devrimci işçi pekala yeterli. Bunu bize son eylemliliğin deneyimleri açıkça gösterdi. Önderlik yeteneği olan ve işçiye güven veren birkaç işçi önderi, binlerce işçiden oluşan bu koca işletmenin havasını baştan aşağı değiştirebilir. Bunu eylem sürecinin ger-

çekliği içinde açıkça görmüş olduk. Şimdi daha umutlu, daha güvenli, daha rahat olabiliriz.

Bu elbette günümüz işçi sınıfı gerçeği üzerinde dikkatle düşünmemizin önemini hiçbir biçimde azaltmamalı. Burada kritik bir mesele var, sınıf çalışmasının sorunları gündeminde ele almamız gereken. Biz temel toplumsal gerçekleri en rahat işçilerle tartışabiliriz. Yeter ki sorunları doğru bir biçimde ortaya koyalım ve buna uygun bir dil kullanabilelim. Dil sorunu, seslenme biçimi özellikle önemli bir sorun. İşçilere hitap ederken çoğu durumda sınıf dili kullanamıyoruz. Son derece soyut politik bir dil kullanıyoruz. Toplumsal gerçekleri, sınıf ilişkilerini, sömürüyü, toplumsal eşitsizlikleri vb., temel alan sınıfsal bir söylem geliştireliyoruz. Bunu halen gereğince yapamıyoruz. Kuru siyasal söyleme dayalı soyut bir dil kullanıyoruz ve böylece daha ilk adımda işçilerin siyasal gerici önyargılarına çarpıyoruz.

Metal Fırtınası işçi sınıfının mücadele potansiyelini ve nesnel sınıfsal konumundan gelen yeteneklerini ortaya koymuştur. Bilinç bakımından, istemler bakımından en geri bir çizgideki direniş, buna rağmen kısa sürede ülke çapında genelleşebilmiştir. İletişim, etkileşim, belli taleplerin ortaklaştırılması, ruh birliği, dayanışma, birlikte davranabilme ve elbette eylem yeteneği... Bunun böyle olduğunu biliyorduk, somut olarak da

görmüş olduk.

Tüm bunlar hareketin kendisinden ve kendiliğinden gelen üstünlükler. Önemli olan bizim harekete ne kattığımızdır. Bilinç ve örgütlenme yönünden ona neler taşıyabildiğimizdir. Sınıfın mücadele içinde devrimci siyasal eğitimi dediğimiz alanda neler yapabildiğimizdir. Sınıfın devrimci eğitimi, mücadele içerisindeki eğitimidir. Bu da devrimci siyasal müdahaleden ayrı düşünülemez. Kendi misyonumuza buradan bakabilmeli ve son metal eylemliliğinin derslerini de özellikle bu açıdan ele almalıyız.

HAREKETİN ENGELLERİ

Sınıf hareketinin engelleri sorunu üzerinde de ciddiyetle durmak zorundayız. En büyük engel, kuşkusuz bizzat **sınıf gerçekliği**nin kendisidir. Bunun üzerinde durmuş oldum. İkinci büyük engel **sendika bürokrasisi**dir. Partimizin Kuruluş Kongresi'nde bunun üzerinde genişçe ve stratejik bir perspektifle durulmuştur. Dönüp oradaki değerlendirmeleri yeniden incelemek gerekir. Zira ortaya konulanlar bugün her zamankinden daha günceldir.

Orada önemle üzerinde durulduğu gibi, sendika bürokrasisi sendikal olmaktan öteye, temelde siyasal bir engeldir. Sendika ağalarının oynadığı gerici rol dar anlamda sendikal değil fakat tümüyle siyasal niteliktedir. İşçilerin iktisadi çıkarlarını üç ya da beş kuruşa satmaları soru-

nu değil bu. Asıl misyonları sınıfı kurulu düzen adına denetim altında tutmalarıdır. İşçileri bin türlü yolla gerisin geri bu düzene bağlamalarıdır. Dolayısıyla sendika bürokrasisine karşı mücadeleyi de bu misyon ve kapsam üzerinden ele almak durumundayız.

Karşımızda sendika yönetimleri şahsında gerçek siyasal güç odakları var. Bu durumda sendika bürokrasisine karşı mücadele, aynı zamanda sınıf hareketi bünyesindeki gerici ve reformist odaklara karşı mücadele demektir. Bu nedenle onları çok iyi tanımalı ve onlarla nasıl başa çıkacağımıza çözümler bulabilmeliyiz.

Şu an sınıf hareketinin sırtında ağır bir yük gibi duruyor olabilirler, ama gerçekte fazlasıyla güçsüzdürler. İşçilerin kendiliğinden bir öfke patlaması bile yıkılmaz görünen Türk Metal'i bir anda temellerinden sarsabilirdi. İşçileri doğru bir çizgide hareketlendirdiğinizde, bir anda hiçleşen çıkar çeteleri bunlar. Greif'te bunu biz ayrıca gördük.

Biz devrimci bir partiyiz. Doğru bir çizgide hareket ediyorsak, sınıfın çıkarlarını içtenlikle savunuyor ve bunun için varımızı yoğumuzu ortaya koyuyorsak, koşulları gözetken isabetli, yöntemli ve sistemli müdahalelerde bulunabiliyorsak, bu gerici gruplar bizim karşımızda tutunamazlar.

Üçüncü bir önemli engel, **her biçimle reformist soldur**. Liberal işçi poli-

tikasının sınıf hareketi içindeki temsilcileridir. Bu engelle bizzat metal sürecinde de bazı çevreler şahsında somut olarak karşı karşıya kaldık. Bunun önemi önümüzdeki dönemde daha da artacak gibi görünüyor.

Parti kongremiz için sınıf hareketi üzerinden tanımladığımız temel bir misyon var; bu sorunlara bu kapsamda değinmiş oluyorum. Devrimci bir sınıf hareketinin gelişiminde elle tutulur mesafeler almanın sorunları bunlar. Herkesin, hepimizin, sınıf gerçeği üzerine, sınıf engelleri üzerine, sınıfa müdahalenin yol ve yöntemleri üzerine, vb. sorunlar üzerine enine boyuna düşünmesi lazım. Parti yolunu ancak bu takdirde gereğince açabilir. Bütün deneyimlerden en iyi bir şekilde öğrenmemiz, onları genelleştirmemiz, partinin tümüne maletmemiz, bütün bunların sağladığı açıklıklarla daha hızlı yol yürümemiz gerekir.

DEVİRİMCİ BİR SINIF HAREKETİ İÇİN İLERİ!

Ortaya koymaya çalıştıklarımın özü olarak söylüyorum; öyle sanıyorum ki kongremizin şiarı olarak, **"Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!"** çağrısını kullanacağız. Zira herşey gidip devrimci sınıf hareketi geliştirme ihtiyacına, sınıf eksenli bir güç odağı olma hedefinin anlam bulabileceği bu göreve dayanıyor.

Devrimci bir sınıf hareketi! Bize herhangi bir sınıf hareketi değil, fakat devrimci bir sınıf hareketi gerekli. Görevimiz ne edip edip sınıf hareketini devrimcileştirme.

Bugünkü haliyle Türkiye işçi sınıfı hâlâ da bir hiçtir. Ama pekala devrimci olabilir ve devrimci olduğu ölçüde de herşey olur. Türkiye'nin dört bir yanına yayılmış gövdesiyle, nesnel varlığı ile oldukça güçlü bir sınıf. Bileşimiyle fazlasıyla genç ve dinamik bir sınıf, metal süreci bunu bize somut biçimde gösterdi. Bu, bir başka temel önemde üstünlük. Gözü kara olanlar,

kararlılıkla kendini ortaya koyanlar, tam da bu genç işçiler.

Bu sınıf devrimcileşirse Türkiye'nin bütün dengeleri bozulur ve her alanda farklı çözümlerin önü açılır.

"Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!", temel şiarımız, temel kaygımız, temel yoğunlaşma noktamız olmalı. İdeolojik tutarlılık açısından, siyasal mücadele açısından, Kürt sorunu açısından, orta sınıf baskısı açısından, boğazlaşmalar içerisinde sürekli kendini tüketen bir bölge olarak Ortadoğu'ya bir çıkış yolu bulabilmek açısından, devrimciyecek bir işçi sınıfı hareketini tek çıkış yolu olarak görmeliyiz. Türkiye işçi sınıfının ağırlık kazandığı bir sosyal mücadelenin cereyanı, etki ve sonuçlarını kendini çevreleyen tüm bölgelerde gösterecektir. Bundan da kuşku duymamalıyız.

TKİP V. Kongresi Açılış Konuşması'ndan... / Aralık 2015

III

Gelinen yerde tüm yetersizliklerine rağmen partimiz sınıf çalışmasında küçümsenmeyecek bir deneyim ve birikime sahiptir. Son bir yılı aşan süreçte Greif Direnişi, yasaklanan metal grevi ve son metal eylemliliğine müdahalesi, tam da bu deneyim ve birikimin bir ürünü oldu. Sınıf hareketinin gelişimi açısından büyük bir önem taşıyan bu üç eylemli süreç, hem sınıf çalışması alanındaki üstün ve güçlü yanlarımızı, hem de sorunlarımızı, yetersizliklerimizi ve zayıflıklarımızı bir kez daha ortaya koydu.

(...) Metal eylemliliğine daha çok devrimci politikanın, uygun araç ve yöntemleri kullanabilmenin, yanısıra cüretli bir pratik inisiyatif gösterebilmenin olanakları üzerinden anlamlı müdahaleler gerçekleştirdik. Ancak fabrika zemininde kendini önden var eden elle tutulur bir çalışmadan ve dolayısıyla taban örgütlüklerinden yoksunluk, doğal olarak müdahalemizin sınırlarını da belirledi.

(...) Metalde yaşanan büyük hareketliliklere müdahalemiz, bu alandaki güç ve olanaklarımızın belirgin sınırlılığına, fabrika eksenli belli mevzilerden yoksunluğa rağmen, devrimci politikanın, bu çerçevede kullanılan araç ve yöntemlerin oynayabileceği rolü gösterdi.

STRATEJİK FABRİKALARDA MEVZİLER YARATMANIN TAYİN EDİCİ ÖNEMİ

Greif'teki başarının gerisinde devrimci önderlik müdahalesi ile güçlü bir örgütlü mevzinin yaratılabildiği olması vardı. Metal eylemliliklerinde ise bu aynı alandaki zayıflığın sonuçları yaşandı. Metal süreçlerine kimi olanaklar ve devrimci politika üzerinden gerçekleşen müdahalemiz çok anlamlı olsa da, büyük metal fabrikalarında mevzilere sahip olamamak, müdahalemizin sınırlarını da belirledi. Stratejik önem taşıyan fabrikalarda yoğunlaşan ve derinleşen, örgütlü mevziler yaratmayı hedefleyen bir çalışmanın tayin edici önemi bir kez daha açığa çıktı. Eğer Bursa'da stratejik birkaç fabrikada bu bakışın yön verdiği bir çalışmayı örgütleyebilmiş, dayanabileceğimiz birkaç elle tutulur mevzi yaratabilmiş olsaydık, süreci ilerletmede bugünkü zorlanmayı yaşamayacaktık.

Kuşkusuz güç ve olanaklarımızın sınırlılığına rağmen sınıf hareketinin önünü açmak açısından tartışmasız bir başarıya imza attık. Ortaya çıkan imkanları değerlendirmek çerçevesinde parti çalışması açısından çok yönlü irdelenmesi gereken bir müdahale pratiği sergiledik. Elbette bir rastlantı olarak değil, sektöre dönük çalışmamız, bunun bir sonucu olarak işçilerle belli bağlara sahip olmamız sayesinde bunu başardık. Fakat izlenen isabetli politika ve kullanılan uygun araçlar ne olursa olsun, sınırlı işçi ilişkileri üzerinden bu çapta bir sürece müdahalenin belli sınırları olması kaçınılmazdı. Oysa temel çalışma alanlarımızda önden iyi hazırlanmış belli mevzilere sahip olabil-

seydik, müdahalemiz pekala bambaşka sonuçlar yaratabilecekti. (...)

SINIF HAREKETİNE DEVİRİMCİ MÜDAHALE

Değerlendirmelerimizde Greif Direnişi'nin sınıf hareketinde yeni bir dönemin önünü açtığı tespitini yaptık. Son bir yıllık süreçte birçok işçi direnişi üzerinden bunu somut olarak görmüş de olduk. Yasaklanan metal grevi sürecinde yükseltilecek şiarlar ve ortaya konulan eylem biçimleri, Greif Direnişi'nin sınıf hareketi üzerindeki etkisini dolaysız olarak ortaya koydu.

Metal Fırtınası'nın sendika bürokrasisini devre dışı bırakarak fiili-meşru mücadele yolunu tutması, açılan yoldan başlayan yeni dönemin bir başka göstergesiydi. Ama fabrika zeminine oturan bir devrimci öncü müdahaleden, onun yön verdiği bağımsız taban örgütlülüğü ve inisiyatifinden yoksunluk koşullarında, bu türden eylemlerin sınırlarını ve karşı karşıya kaldıkları sorunları da görmüş olduk. (...)

Sınıf cephesinde son bir yıllık süreçte yaşanan hareketlilik, özellikle de Metal Fırtınası, azgın sömürü ve ağır çalışma koşullarına karşı sınıf saflarında biriken tepki ve hoşnutsuzluğun dışavurumu oldu. Öncelikle Türk Metal çetesine yönelerek bu gerici odağa büyük bir darbe vuran ve toplum çapında etki yaratan metal eylemliliği, aynı zamanda sınıfın bilinç ve örgütlülük planındaki zayıflığını, gerici düzen ideolojileri ile kuşatılmışlığının boyutlarını da tüm açıklığıyla ortaya serdi.

* Son metal eylemliliğinde üretimin durdurulması ve fabrikayı terk etmeme eylemlerinin yayılması, sınıf hareketi cephesinden son derece önemli bir gelişme oldu. Ancak, hiç değilse belli fabrikalarda devrimci önderlik müdahalesine dayalı asgari bir ön hazırlıktan, taban örgütlülüklerinden yoksunluk koşullarında, eylemlilik sürecine belirgin zayıflıklar eşlik etti. Bu zayıflıkları ve buna müdahalemizi irdelemek, geleceğe dönük dersler çıkarabilmek açısından önem taşıyor.

Metalde hareketlilik nesnel dinamikler üzerinden patlak verdi. Türk Metal çetesine karşı yıllardır biriken öfke ve tepki bu kez daha güçlü bir biçimde dışa vurdu. Ancak bilinç ve örgütlenme planındaki gerilik birçok yönüyle eylemliliğe yansdı. Devletin kolluk kuvvetleri ve fabrika yönetimi karşısında zayıflık bunun en göze batan örnekleri arasındaydı. (...)

Elbette, zaman zaman yaşadığı çıkışlara rağmen ciddi mücadele süreçlerinden geçmeyen, gerici düzen ideolojileri ile kuşatılmış, devlet, düzen, sermaye gerçekliğine ilişkin ciddi yanılsamalar içinde olan, taban örgütlülüklerinden yoksun

bir işçi kitlesinin sergilediği zayıflıklar anlaşılabilir. Bu verili durum, tam da bizim sınıf çalışmamız açısından, sınıfa müdahale pratiğimiz açısından önem taşımaktadır. Bu verilerden çıkarmamız ve bundan böyle çalışmamızda hesaba katmamız gereken önemli sonuçlar var.

Nesnel dinamikler üzerinden patlak veren, asgari bir ön hazırlıktan/örgütlülükten yoksun olan metal türü eylemlilere müdahalemizde Greif'te somutlanan örgütlenme ve direniş çizgisinin propagandasını güçlü bir biçimde yapabilmek durumundayız. Önemli olan, bu tür bir müdahaleye o gün için pratikte ne kadar yanıt alacağımız değil, sınıfın bilincinin geliştirilmesinde zamanla oynayacağı roldür. Sınıfın mücadele içinde eğitimi, eylemliliğin kendiliğinden geliştirdiği sınırlı bilinç üzerinden değil, fakat sözü edilen zayıflık ve yetersizliklere sistemli müdahalelerle sağlanabilir.

Metal sürecinde sınıfın eylemi ile bilinci ve örgütlenmesi arasındaki açının büyüklüğü, devrimci müdahalenin olağanüstü önemini ortaya koymuştur. Müdahalemizde elbette bu açıyı gözetmek durumundayız. Ancak verili geriliği gözetmek adına politik müdahale planında yapılması gerekenlerden geri durma zayıflığına düşmemeliyiz. (...)

Elbette sınıfın bilinci eylemliliği süreçleri içerisinde gelişecektir. Ama tam da böylesi süreçlerde devrimci önderlik müdahalesi apayrı bir önem taşımaktadır. Patlak veren bir direnişe ya da hareketliliğe müdahalemizde, geri bilincin ürünü tutumların üzerine kuşkusuz dikkatli bir biçimde gitmeli, fakat zaafı açıkça ortaya koymaktan da geri durmamalıyız.

Metalde üretimi durdurma, fabrikayı terk etmeme verili gerilik koşullarında oldukça ileri bir eylemlilik olsa da, polis denetimini kabullenmek gibi ciddi bir zayıflığın yanı sıra, diğer işçi direnişlerinde gözlemlenmeyen başka bazı geri tutumlar da sergilendi. Direnişi kendilerine destek sunan ilerici güçlere kapatma, kapitalist patronları hedef almaktan kaçınma vb. türden yaklaşımların üzerine gidebilmek durumundayız. Sınıfın geriliklerine vurmadan mesafe alamayız.

Son üç eylemlilik, işçi sınıfının verili geriliği, gerici düzen ideolojileri kuşatılmışlığı vb. genel değerlendirmelerin ötesine geçip, onun gerçekliğini daha yakından görmemizi sağladı.

Bu eylemliliklerde sınıfın genç kuşakları çok önemli bir rol oynadılar. Dinsel gericiliğin ve şovenizmin açıkça dışı vurulan etkilerine rağmen, yaşadıklarının bir kader olmadığını bilincinde olan, azgın sömürü ve ağır çalışma koşullarına boyun eğmek istemeyen, mücadele etme ve direnme eğilimi güçlenen bir işçi ku-

şağı bu.

METAL SÜRECİNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ

Metal eylemlilikleri sürecinde işçi birliği sayfasının işçileri etkileme ve harekette geçirme noktasında oynadığı rol, sosyal medyanın kullanımına yeni bir gözle bakmayı gerektiriyor.

Metal eylemliliğine müdahale elbette salt sosyal medya üzerinden sağlanmadı. İşçi birliği gibi bir platform/sektörel çalışma ile fabrikalarla belli bağlara/işçi ilişkilerine sahip olmasaydık, kendi başına sosyal medya üzerinden başarılı bir müdahale gerçekleştiremezdik. Ancak önden de metal işçilerinin ilgi gösterdiği, iletişim halinde olduğu bu sayfa olmasaydı, hareketliliğe yön vermek ve etkisini yaymak da bu kadar kolay olmazdı.

Başlangıçta burjuva medya bir yana sol çevrelerin dahi görmezden geldiği hareketlilik sesini bu sayfa üzerinden duyurdu. Bursa'nın tüm yerel gazeteleri haberlerini işçi birliği sayfasında yer alan haberler, açıklamalar vb. üzerinden verdiler. İşçiler diğer kentlerdeki işçilere çağrılarını buradan yaptılar, mesajların yanı sıra resimler, videolar gönderdiler, fabrikalarındaki gelişmeleri aktardılar, vb... Bu sayfa gerçek bir işçi kürsüsü, bilgilendirme, iletişim ve etkileşim aracı haline geldi. Tüm gelişmeler, eylem haberleri vb. anında sosyal medya üzerinden yayıldı. Eylemliliğin güçlü olduğu süreç boyunca yüz binlerce insan bu sayfaya giriş yaptı. Sadece işçiler değil, toplumun çok değişik kesimlerinden insanlar...

Hem işçi birliğinin müdahalesinde hem de hareketliliğin değişik kentlere ulaşmasında ve yayılmasında bu sayfa çok önemli bir rol oynadı.

Böylesine etkili bir araca sahip olan işçi birliğinin bunu ne kadar başarıyla kullandığını ayrıca tartışmak gene de bir ihtiyaç. Fakat sınırlı güç ve olanaklara

rağmen son derece anlamlı bir müdahalenin taşıyıcılığını yaptığı tartışmasız. Yeni kuşak genç işçilerin sosyal medyaya duydukları ilgi de bunu kolaylaştırdı. (...)

SENDİKAL MÜCADELE CEPHESİ

(...) Metalde mevcut sendikalarla karşı duyulan derin güvensizlik doğallığına bağımsız sendika yönelimini öne çıkardı. Türk Metal'e tepki üzerinden sendikal demokrasi talebi yükseltile de, fabrikalarda bunu hayata geçirecek taban örgütlülüklerinden yoksunluk en temel zayıflık alanı durumunda. Bu zemine oturmayan, gücünü buradan almayan bir sendikal örgütlülük yapısal bir zaafiyetle yüzyüze kalacaktır. İşçi kökenli yöneticilere sahip olmak ve sendikal işleyişe ilişkin ilkeleri formüle etmek bu zaafiyeti önlemek için hiçbir biçimde yeterli değil. Bu konuda açık ve net bir bakışa sahip olsanız da, bunu hayata geçirecek maddi zeminden yoksunluk koşullarında, yeni bir bürokratik bozulma çok geçmeden kendini gösterecektir. Hareketi tabandan örgütleyemediğiniz, ayaklarınızı bu zemine basamadığınız sürece, müdahale imkanlarınızın sınırlı kalması kaçınılmazdır. Dolayısıyla, sürece müdahalede yüklenilmesi gereken öncelikli halka taban inisiyatifinin açığa çıkarılması, taban örgütlenmesinin oluşturulması ve geliştirilmesi, buna bağlı olarak taban demokrasinin hayata geçirilmesidir.

Greif Direnişi, taban inisiyatifine ve demokrasisine dayalı bir örgütlenmenin gücünü ortaya koydu. Mevcut sendikal anlayışın ve yapılanmanın temelden aşılacak, sendikaların işyerlerine taşınması gerektiğini gösterdi. Sendika demek, herşeyden önce fabrika bünyesinde tabandan örgütlü bir işçi yapısı demektir. Böylece "söz, karar ve yetki"nin işçilerde olması demektir. Buradan mesafe almayan her sendikalaşma girişimi, kaçınılmaz olarak ciddi sorunlarla yüzyüze

kalacaktır.

Kuşkusuz partimizin sınıf hareketine müdahalesi temelde fabrika merkezli bir siyasal müdahaledir. Sendikal örgütlenme ve çalışma bunun yalnızca bir alt unsurudur. Ancak sınıf hareketini kötürümleştirerek gelişmesinin önüne gerici bir barikat olarak dikilen sendikal bürokrasi engeli aşılamadan, bu alanda etkili bir mücadele verilmeden de sınıf hareketinin ileriye taşınamayacağı açıktır. (...)

Son metal hareketliliği işçi sınıfının eylem yeteneğini bir kez daha ortaya koymuş, direniş kısa zamanda ülke çapında genelleşebilmiştir. Ancak bilinç ve örgütlenme planındaki geriliği, bunun ürünü zayıflıklar çok çarpıcı bir biçimde dışı vurmuştur. Kendiliğinden sınırlar aşılamadığı koşullarda bu gerilik elbette anlaşılabilir. Fakat "anlaşılır" olması, hiçbir biçimde bu geriliğin üzerine gitmede zayıflığa yol açmamalıdır. Sınıfın özellikle de harekete geçtiği/geçirildiği süreçlerde bizim katacağımız, dolayısıyla devrimci müdahale, çok daha büyük bir önem kazanmaktadır. Sınıf hareketine devrimci müdahale, mücadelenin sıcaklığı içinde sınıfın devrimci siyasal eğitimini geliştirmek dediğimiz tam da budur, bunu gerektirmektedir.

Sınıfın devrimci siyasal eğitimi, eylemlilik/mücadele içerisindeki eğitimidir. Sınıf kitlelerini ancak pratik içinde ve kendi öz deneyimleri temelinde eğitebiliriz, kökleşmiş önyargılarını ancak pratik içinde kırabiliriz. Kendi başına sosyalist propagandayla, söylemlerle bunu elbette başaramayız. Ancak bu devrimci propagandanın önemini ortadan kaldırmakta, sadece onun eylemle birleşmesi gerektiğini anlatmaktadır. (...)

TKİP V. Kongresi Sınıf Çalışmasının Sorunları Sunumu'ndan... / Aralık 2015 (EKİM, Sayı: 317, Mayıs 2019)

ABD'nin Venezuela'da rejim değişikliği operasyonu

Venezuela hükümeti ve halkının baş düşmanı olan ABD, "güvenlik açısından olağanüstü tehdit" ilan ettiği Venezuela'da Bolivarci iktidarı devirmek için bir kez daha sefil bir darbe tezgahladı. Chavez'in iktidara geldiği 1998 yılından bugüne kadar kuklaları aracılığıyla planladığı birçok darbe girişimi engellendiği gibi bu kez de püskürtüldü.

ABD emperyalizmi ambargoyla boğmak istediği ülkeyi darbe ile ezmek ya da çeşitli etkenlerin sonucu olarak kitlelerde oluşan tepkiyi Maduro iktidarına yönelterek kanlı bir iç savaşı kışkırtmak için çırpınıyor. Bunun için hiçbir barbarlıktan çekinmeyeceğini, hiçbir uluslararası hukuku tanımayacağını defalarca göstermekten geri durmadı.

Yeni darbe senaryosunda ABD'nin desteğiyle Ocak ayında kendi kendini "meşru devlet başkanı" ilan eden işbirlikçi Juan Guaido'ya başrol verilmişti. Bu onursuz rolü kahraman edasıyla oynayan Guaido, yanında bir grup askerle birlikte başkent Caracas'taki La Carlota hava üssünün dışında, "Özgürlük operasyonunun son etabını hayata geçirmek üzere" olduklarını belirterek Venezuela ordusunu ve halkını Maduro hükümetine karşı ayaklanmaya çağıran bir video yayınladı. Darbe bu videoyla başladı.

Yayımladığı üç dakikalık videoda, Guaido, başkent Caracas'taki "cesur askerlerin" desteğine sahip olduğunu iddia etmişti. Guaido videoda, 2017'den bu yana ev hapsinde tutulan bir başka ABD kuklası olan Leopoldo Lopez ile yan yana görünüyordu. Darbe girişimini başlatan askerler, ilk etapta La Carlota hava üssünü ele geçirdi ve bu bölgede ev hapsinde tutulan darbeci uşaklardan Leopoldo Lopez'i serbest bıraktı. 2014 yılında Maduro hükümetini devirme girişimini örgütlemekten suçlu bulunarak ev hapsine alınan Lopez, 2002'de de Hugo Chavez'e karşı girişilen başarısız darbe girişiminin baş mimarları arasındaydı.

Başarısız darbe girişiminin ardından Lopez ve ailesi, önce Caracas'taki Şili, sonradan da İspanya büyükelçiliğine sığınma başvurusu yaptı. Gene Guaido'nun darbe girişimine katılmış olan askerlerin bir bölümü Brezilya büyükelçiliğinden sığınma talep ederken, öteki bir kısmı da La Carlota hava üssünün dışında düzenlenen provokasyona katılmak için

kandırıldıklarını söyledi.

Devlet Başkanı Maduro, "Darbe teşebbüsü bizzat Beyaz Saray'dan, John Bolton tarafından yönetildi" derken basit bir gerçeği dile getirmekteydi. Nitekim bu, Trump'ın yanı sıra ABD Başkan Yardımcısı Mike Pompeo ve Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton'un yaptığı açıklamalarla da kanıtlandı. Başkan Trump, "Venezuela'daki durumu çok yakından izliyorum. ABD, Venezuela halkının ve özgürlüklerinin yanındadır!" dedi. Pompeo, Amerikan hükümetinin "Özgürlük Operasyonu"na ve protestolara tam destek verdiğini açıklarken, Bolton da Venezuela ordusunun tüm unsurlarına darbeyi desteklemeleri için açık çağrıda bulundu. Başkan Yardımcısı Mike Pence ise, "Bugün özgürlük operasyonu ile sokaklara çıkan Venezuela'nın özgürlüğü seven insanları: Sizinleyiz!" diyordu.

Blackwater olarak bilinen paralı asker-kirli savaş şirketinin başındaki milyarder ve Trump'ın Eğitim Bakanı Betsy DeVos'un kardeşi olan Erik Prince ise, darbe girişimini desteklemek için Venezuela'ya 5.000 paralı asker gönderme çağrısı yaptı.

ABD'NİN "BURASI BİZİM COĞRAFYAMIZ" HAYDUTLUĞU

Washington'ın operasyonu, Venezuela'nın petrolüne, gazına ve öteki zengin

kaynaklarına el koymak ve bölgede kendi çıkarları ve egemenliği için kötü örnek teşkil eden Bolivarci rejimi yıkmakla sınırlı değildir. Onun asıl amaçları arasında ABD'nin Latin Amerika üzerinde egemenliğini yeniden tesis etmek vardır. Bu çerçevede Çin ve Rusya'nın meydan okumasına karşı barikat kurmak istemektedir. Venezuela'yla ekonomik ve siyasi bağlar kurmuş, bölgede nüfuzu giderek artmakta olan ve bunu daha da güçlendirmek isteyen Rusya ile Çin'in kıtadaki etkisini zayıflatmayı hedeflemektedir.

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton Beyaz Saray'da yaptığı açıklamada, "Burası bizim coğrafyamız. Rusların müdahale etmesi gereken bir yer değil." diyerek, Venezuela'ya müdahalenin aynı zamanda Latin Amerika coğrafyasına müdahale olduğunu da pervasızca açıklamış oldu. Bütün bir kıtayı kendi çiftliği kabul eden ABD, burada kendine uşaklık etmeyen rejimlere hayat hakkı tanımak istemediği gibi, öteki emperyalist rakiplerinin bölgedeki hegemonyasını da tasfiye etmeye çalışıyor.

Bolton'un, Trump yönetiminin tehdidini yinelerken sarf ettiği, "... Nicolas Maduro ile onu destekleyenlerin, özellikle de Venezuelalı olmayanların bilmesi gereken şu ki, bütün seçenekler masada." sözleri de ABD emperyalizminin rakiplerini hedef almaktadır.

Bu tehditler karşısında Rusya Dışişleri

Bakanlığı'ndan "Venezuela'da daha fazla saldırgan adımlar atılmasının en ağır sonuçlara yol açacağı", "Venezuela'nın içişlerine karışmanın uluslararası hukuku ihlal etmek anlamına geldiği" açıklaması yapıldı. Benzeri açıklama ve çıkışların Çin tarafından da geldiği bilinmektedir. Karşılıklı bu ve benzeri hamleler bölgedeki emperyalist hegemonya mücadelesinin kızıışmakta olduğunu göstermektedir.

Dolayısıyla, Washington'un saldırganlığı ve müdahale tehdidi karşısında Maduro'nun yanında saf tutan Rusya ve Çin de tümüyle emperyalist hesaplar ve çıkarlar peşindedir. Onlar da Venezuela'nın zenginliklerine göz dikmiş, kendi stratejik hesapları ve kıtadaki hegemonyalarını güçlendirmek derdindedirler.

BOLIVARCI REJİM ZOR DURUMDA

Bolivarci yönetimin önünde büyük güçlükler ve sorunlar durmaktadır. Çok yönlü emperyalist saldırganlığa ve kuşatmaya karşı kitleleri harekete geçirmek ve kitle dinamizmine yaslanmak kuşkusuz önemlidir ve her şeye rağmen bugüne kadar bir biçimiyle de başarılıdır. Fakat bu kendi başına yetersizdir. Zira o, yapısal zaafarla yüz yüzedir. Her şeyden önce emperyalist-kapitalist dünya düzeni içindedir ve onu aşma perspektif ve niyetine de sahip değildir.

Kapitalist düzen içinde kısmi reform-

larla yetinmekle elde edilen kazanımları korumak olanaklı olamaz. Reformlara dayalı adımlar işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yaşamında iyileştirmeler sağlasalar da bunları kalıcılaştırılmaz ve emekçilerin gerçek çıkarlarını ve istemlerini karşılayamaz. Kapitalizmin aşırılıklarını törpülemenin belli bir aşamadan sonra sürdürülemez hale gelmesi, anti-kapitalist olmayan güdük bir anti-emperyalizmin sınırlarına dayanması kaçınılmazdır.

“Bolivarcı devrim” hiçbir zaman sınıflar ve mülkiyet düzenine, burjuva devlet aygıtına dokunmayı ve dolayısıyla emperyalist sistemin dışına çıkmayı hedeflemedi. O, emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmeyi emperyalist egemenlik ve yağmayı sınırlandırmakla birleştiren bir ilerici burjuva akımın temsilcisi olmanın ötesine geçemedi.

“... Venezuela’da temel çatışma er geç gündeme gelecektir. Sonuçta ya emekçi kitle hareketinin kabaran dalgası bugünkü çizgiyi aşarak mülkiyet ve sınıflar düzenini hedef alacak, devlet aygıtını parçalamaya yönelecek ve olaylar gerçek bir toplumsal devrime evrilecektir; ya da Amerikan emperyalizminin ve kıta gericiğinin çok yönlü desteğine sahip burjuva karşı-devrimi kesintisiz biçimde kovaladığı başarıyı sonunda nihayet elde edecek, böylece Chavez’in sınırlı reformlarını silip süpürecek. Bugünkü ara ve iğreti konumda uzun dönemli olarak durulamayacağını önemle göz önünde bulundurmak, Venezuela’dan olup bitenleri anlamaya ve anlamlandırmaya çalışan her gerçek devrimcinin görevi olmalıdır.” (Yeni bir yılın başında dünyada durum, Ekim, Sayı: 244, Ocak 2006)

“... Venezuela deneyimi bir çıkmaza saplanmıştır ve ülke halen ağır bir toplumsal bunalımın pençesindedir. ABD önderliğindeki emperyalist akbabalar kampı ile onun hizmetindeki kıta gericiği Bolivarcı iktidarı yıkmak için nihayet genel bir saldırıya giriştiler. ABD emperyalizmi Venezuela’nın muazzam petrol yataklarına ve öteki zenginliklerine yeniden el koymak için sabırsızlanmaktadır. Daha dün komşu Brezilya’da parlamento darbesi ile yapılanlar, şimdi Venezuela’da boğucu bir ambargo eşliğinde, askeri darbe kışkırtıcılığı ve bu sonuç vermezse eğer, doğrudan askeri müdahale yoluyla yapılmak istenmektedir. Emperyalizmin bu haydutça saldırısının karşısında durmak, halen dünyanın tüm ilerici ve devrimci güçlerinin güncel görevlerinden biridir. Öte yandan bu güncel göreve, düzenin temellerine yönelmeyen aldatıcı sol siyasal akımların, onların temsil ettiği sözde çözüm projelerinin sınırlarını ve kaçınılmaz akıbetlerini açıklıkla ortaya koymak çabası da eşlik etmelidir.” (TKİP VI. Kongre Bildirgesi, Aralık 2018)

Filistin halkının direnişi “Asrın Anlaşması”nı bozguna uğratacaktır!

Emperyalist güçler ve siyonistler uzun süreden beridir Filistin davasını tasfiye etmeye çalışıyorlar. Bu amaçla vahşi katliamlardan sahte barış vaatlerine kadar uzanan her yola başvurdular. Bölgedeki Amerikancı rejimleri bu suça ortak ettiler ancak kirli emellerine ulaşamadılar. Tüm girişimleri Filistin halkının direnişine tosladı.

Ağır bedeller pahasına da olsa kararlılıkla sürdürülen bu direniş emperyalist-siyonist güçleri diken üstünde bırakıyor. Direnişin tasfiye edilmesi için çaba sarf eden şeriatçı Körfez rejimleri, Filistin halkına karşı işlenen suçlara ortak oluyorlar. Körfez’in ırkçı-siyonistleri dost, İran’ı düşman ilan eden şeyh-ağa-kral-emir takımı, Filistin davasının oldu-bittiye getirilip tasfiye edilebilmesi için adeta petro-dolar boca ediyor.

SIYONİST DAMADIN HEZEYANLARI

ABD büyükelçiliğinin Tel Aviv’den Kudüs’e taşınması emrini veren Donald Trump, iliklerine kadar ırkçı-siyonist olan damadı Jared Kushner’i İsrail çıkarlarını savunmakla görevlendirdi. Sık sık İsrail’i ziyaret eden Kushner, gırtlığına kadar rüşvet-yolsuzluk batağına saplanmış bulunan Binyamin Netanyahu’ya destek veriyor.

İrkçı-faşist Netanyahu’nun emriyle Filistin halkına saldıran İsrail ordusu katliam yaparken açıklama yapan Trump’ın damadı, “barış planı” nakaratını yeniden piyasaya sürdü. Son iki yıldır geliştirilen planı (Asrın Anlaşması), barışın inşası için iyi bir başlangıç noktası diye yutturmaya çalışan Kushner, “Üzerinde çalıştığımız çerçeve gerçekçi, icra edilebilir ve iki tarafı da daha iyi bir noktaya taşıyacak bir şey olacak.” iddiasını ortaya attı.

Trump yönetimi İsrail katliamlarına destek verdiğini ilan ederken, Kushner,

Ramazan ayından sonra barış planının açıklanacağı “müjdesi” veriyor. Siyonistlerin tüm cinayetlerine destek veren, Kudüs’ü İsrail’in başkenti ilan eden, “Gol Tepeleri İsrail topraklarının ayrılmaz bir parçasıdır” zirvasını ortaya atanlar, utanmadan barıştan söz ediyorlar.

Damat Kushner’in İsrail için “güvenli Ortadoğu” vaat eden planı, Filistin halkının davasından vazgeçeceğini, bazı kırıntılar karşılığında direnişin tasfiye edilebileceğini var sayıyor. Bu varsayım, yurdunu işgalden kurtarıp özgür-nurlu bir yaşam kurmak için direnen Filistin halkıyla alay ediliyor. Kushner’in küstahlığı, ABD-İsrail-Körfez şeyhleri koalisyonu tarafından dayatılan “Asrın Anlaşması”nın başarıya ulaşacağını var sayılmasından kaynaklanıyor.

FİLİSTİN HALKI SİNA ÇÖLÜ’NE, TOPRAKLARI İSRAİL’E...

Kushner’in “barış planı” diye yutturmaya çalıştığı “Asrın Anlaşması”, İsrail işgalinin tüm Filistin topraklarına yayılmasını hedefliyor. Oysa bu hedefe ulaşabilmesi için, Filistin halkının davasından vazgeçmesi gerekiyor. Buna göre başkenti Kudüs olan bağımsız Filistin devleti kurma mücadelesi terk edilmeli, mülteciler geri dönüş hakkından vazgeçmeli, Filistin halkı Sina çölünde kurulacak gettolarda yaşamaya razı olmalıdır.

Emperyalistlerin desteğiyle Filistin topraklarının %90’ına yakınına gasp eden siyonistler, son bir hamle ile geri kalan kısmı da işgal etmeyi hedefliyorlar. Bu küstahlığı “barış planı” diye yutturmaya isteyen emperyalist-siyonist güçler, şeriatçı Körfez rejimlerini kullanarak hedefe doğru yol alabileceklerini sanıyorlar. Petro-dolarların yanı sıra dini de kullanarak ABD-İsrail planına hizmet

etmek için can atan bu ucube rejimler, siyonistlerle gizli yürüttükleri ilişkileri açık hale getirdiler. Hiçbir koşulda hedeflerine ulaşmaları mümkün olmasa da, Filistin halkı üzerindeki basıncı arttırmaya devam edecekler. Direnenleri havuç-sopa politikasıyla ezmeye, işbirlikçileri palazlandırmaya çalışacaklar.

HALKIN DİRENiŞİ BU KEPAZELİĞE GEÇİT VERMEYECEK!

Filistin halkı, “Asrın Anlaşması” adıyla anılan kirli planın ne anlama geldiğini, neleri hedeflediğini biliyor. Bazı işbirlikçi kesimler olsa da, Filistin’deki örgütlerin hiçbiri bu planı açıkça kabul etmiyor. Silahlı direnişi sürdüren örgütler ise, bu plana geçit vermeyeceklerini bir süre önce ilan etmişlerdi.

İsrail’in cinayet işlemesine rağmen, gerici dönüş hakkı eylemleri aylardır devam ediyor. Bu eylemlerde gösterilen ısrar, sadece örgütlerin değil, halkın da geri dönüş hakkını ölümüne savunduğunu kanıtıyor. Bu koşullarda ne İsrail ordusunun kurşunları ne Amerikan’ın bombaları ne Körfez şeyhlerinin petro-dolarları Filistin halkının direnişi karşısında başarıya ulaşabilir.

Filistin sokaklarından medyaya yansıyan tepkiler, “Asrın Anlaşması”nın kabul görmesinin imkansız olduğunu ispatlar niteliktedir. Filistin halkı sadece emperyalist-siyonist saldırganlara değil, onlarla suç ortaklığı yapan gerici-şeriatçı rejimlere karşı biriken öfkelerini de dile getiriyor.

Bu kirli plan, yazık ki Filistin halkının sorunlarını, acılarını derinleştirecek. Ödenen bedelleri ağırlaştıracak. Ama bu, “Asrın Anlaşması”na boyu eğileceği, direnişten vazgeçileceği anlamına gelmiyor. Tersine siyonist işgale, zorbalığa, katliamlara karşı daha kararlı bir direnişin boy vermesine zemin hazırlayacaktır.

Öncelikli hedefi Filistin olsa da bu saldırı bölgenin tüm halklarını kapsıyor. Filistin halkının direnişi bu uğursuz anlaşmayı tarihin çöplüğüne havale edecektir. Tüm ilerici-devrimci güçler ise hem anlaşmaya karşı çıkmak hem Filistin halkının direnişiyle enternasyonal dayanışma ağları kurmak sorumluluğuyla karşı karşıya bulunuyorlar.

1 Mayıs aynasında Sarı Yelekliler

İ. Manuşyan

Bu seneki Paris 1 Mayıs'ını öncekilerden ayıran, salt zaman değişimi değil, ayrıca kendiliğinden hareketin etkileşimiydi. Sarı Yelekliler hareketi 25. haftasını 1 Mayıs'la birleştirdi. Binlerce Sarı Yelekli, çağrıya karşılık vererek, Paris 1 Mayıs organizasyonuna katılmayı tercih etti. Sendikal bürokrasinin hareketten kopukluğuna, Champs Elysees kaçkınılığı için en uzak merkezi seçmesine rağmen, Sarı Yelekliler kitlesi, yine de 1 Mayıs'ta tek bir eylem yaratarak bölünmüşlüğü kırdı. Ve kendisine dair birçok ezberi bozarak ilerleyen hareket, 1 Mayıs'ı da anlamına uygun bir mücadele gününe çevirdi.

Sarı Yelekliler'in 1 Mayıs'a etkisi ve 1 Mayıs'la etkileşimini değerlendirebilmek için genel olarak Fransa'daki 1 Mayıs'ların muhtevasına bakmak gerek. Fransa'da ve özellikle Paris'te 1 Mayıs birçok Avrupa ülkesine ve şehrine göre daha militan, daha politik bir içerikle geçmektedir. Birçok yerde 1 Mayıs "tatil günü", piknik organizasyonu ya da politika adına düzen partilerinin şov alanı olurken, Fransa ve Paris 1 Mayıs'larında durumun daha farklı olduğu bilinir. Fransa'da yılların süreklileşmiş çatışmalı mücadeleleri içerisinde bir gün olarak 1 Mayıs, iki sınıf arasında bir güç çarpışması ve elbette siyasal iklimi etkileyen bir hesap günüdür. Geçtiğimiz yıl demiryolu işçilerinin özelleştirme sürecine karşı mücadelesinin 1 Mayıs'a yansımaları görülüyordu. Genel grevlerin içerisinde 1 Mayıs'a akan bir sınıf bölüğü, tüm günün mücadele ruhu belirliyordu.

Bu sene süreklileşmiş eylemlere dayanan Sarı Yelekliler gibi bir hareketin varlığı elbette bir beklenti yarattı. Daha Aralık ayında Sarı Yelekliler'in 1 Mayıs çağrısı yapmaya başlaması mücadele isteği açısından bir mesaj taşıyordu. Kanık-sanmış eylemlerden çıkma isteği 1 Mayıs için de geçerliydi. Bu beklentiye rağmen son hafta içine kadar Sarı Yelekliler'in tam olarak ne yapacağı kestirilemiyordu. Ama Sarı Yelekliler'in de aynı alana gelmesiyle, son iki yılda arka arkaya son yılların en kitlesel ve militan 1 Mayısları yaşandı. Paris'te 100 bini bulan bir kitlenin varlığı kadar, çatışma kararlılığı, çatışmalara rağmen pasif kalan kitlenin büyük bölümünün eylemi terk etmemesi, polis provokasyonlarına rağmen kitlenin

bölünmemesi gibi önemli detaylar dikatlerden kaçmadı. Keza çatışan kitlelerin kortej başına geçmesi geleneğinde de bu sene farklı bir tablo yansıdı. Normalde anarşist ve Anti-Fa otonomlar genel kitleden ve gösterilerden yalıtık, kapitalist şirketlerin sembol alanlarını tahrip eder ve ara sokaklarda polisle çatışmalara girerlerdi. Ancak bu yıl kortej başında Sarı Yelekliler de vardı. Sarı Yelekliler'in katılımıyla sayıları normal bileşenini katlayan Anti-Fa ve anarşistler daha sağlam durdu. Sarı Yelekliler'in de katılımıyla çatışmalar hem daha uzun sürdü hem de polisin kitleyi bölme girişimleri militan reflekslerle boşa düşürüldü.

Geçtiğimiz yıl sendika bürokratları, çatışan kitleleri tecrit etmeye çalışan polise hizmet ederek, kortejleri farklı sokaklardan geçirip ana güzergahtan çıkarmıştı. Çatışanlar tecrit edilmiş, arkadan kuşatılmalarına göz yumulmuştu. Bu sene hem Sarı Yelekliler'in etkisi hem de genel kitlede kitle şiddetine dair olumsuz görüşlerin kırılmasıyla bu durum değişti. Genel kitlede militan şiddetin sahiplenildiği görüldü. Sarı Yelekliler'in de içinde olduğu çatışma kitlesi meşruluğunu da buradan alarak daha sağlam durdu. Polisin meydanda arama noktaları kurarak binlerce eylemcinin üzerini araması, aynı hat üzerinde birden fazla kontrol noktası kurması, yürüyüş kolundaki tüm sokakları kapatması bu atmosferi bozmadı.

Sarı Yeleklilerin tek 1 Mayıs kararının, hareketin ilk çıkış noktasındaki bağımsız duruşuyla çelişmediğini de belirtmek gerekiyor. Hareket zaman içerisinde gelişiyor, politika üretiyor ve tarihsel doğrularla buluşuyor. Hareketin heterojen bünyesinde sendikalara ve partilere karşıtlık temelinde bir parça tepkinin var olması gerçeğinin yanı sıra bunu kırmaya çalışanların çabası da söz konusu. Paris 1 Mayıs'ını önemli kılan diğer bir diğer nokta da bu. Hareket içinde daha soldan yaklaşanların politik etkisi artıyor. Bunda hareketin başında mesafeli duran sol güçlerin artık hareketin içinde politika üretmeye doğru bir gelişim yaşamalarının rolü var.

Sarı Yeleklilerin 1 Mayıs'ta bağımsız eylem yapmaması bir çelişki değil politik reflekstir. Sarı Yelekliler hareketi işçi sınıfının ve onun öz örgütleri olan sen-

dikaların desteğini kazanması gerektiğini biliyor. Bundan dolayı sendikalara karşı düşmanlık yaparak değil, onu müttefik sayıp kazanmaya çalışarak yol yürüyor. Bu, daha önce sendikaların genel grev çağrısı sürecinde gelişen ve en son genel grev çağrısını destekleyip süresiz ilan edilmesini talep eden pratiklerinde görünür hale gelmişti. "Sendikalara rağmen değil, sendikalarla" ilerlemeye çalışan bir hareketin, 1 Mayıs günü kendi bağımsız eylemini yapabilecek kadar kitlesel olmasına karşın sendikaların çağırıldığı yeri seçmesi önemli bir politik tercihtir. Sarı Yelekliler tarafından 16 Mart ultimatoma çağrısı yapıldığında, aynı gün polis şiddetine karşı göçmenler için dayanışma yürüyüşü ve Fridays For Future hareketinin küresel ısınmaya karşı iklim eylemi vardı. Paris'in tüm merkez hatlarında 100 bin civarında eylemci fakat 3 ayrı eylem vardı. Mülteci hakları için yürüyenler de iklim için yürüyenler de Sarı Yelekliler ile birleşmeyi düşünmemiş, kendi bağımsız eylemlerini yapmayı tercih etmişlerdi. Fakat böylesi bir birleşmenin esasında nasıl bir sinerji yaratacağı 1 Mayıs'la kanıtlanmış oldu. 16 Mart'ta Sarı Yelekliler'le birleşmeyenler Sarı Yelekliler'in 1 Mayıs kortejine katılmasıyla fiilen birleştiler.

Sarı Yelekliler hareketinin zayıf tüm yanları 1 Mayıs kitlesiyle dolduruldu. Sanayi havzalarından gelen işçi bölüklerinden başta kağıtsızlar olmak üzere tüm göçmenlere, sendikaların bayraklarından politik örgütlerin pankartlarına hepsi sarı yeleklelerle gökkuşağı oluşturdu. Ve normal şartlarda Sarı Yelekliler'in eylemlerinde bir iki Fransız örgütü ile biz sınıf devrimcileri tarafından dalgalandırılan ya da bireysel olarak taşınan orak-çekiçli kırmızı bayraklar 1 Mayıs alanında daha görünür bir yoğunluğa sahipti. Sarı Yelekliler ile kırmızı bayraklılar 1 Mayıs alanında birleştiler.

"Tete de cortege" (kortej başı) olarak tarif edilen ve genel kabulde otonomcu anarşistlere kalan önderlik Sarı Yelekliler sayesinde anlamlı bir politik muhteva kazandı. Öncülük önde durmaktan çıkıp ona karakter katan politik argümanla olur. Bu yanı sıra 1 Mayıs'ın başını Sarı Yelekliler'in çekmesi de onu gerçek bir sınıf mücadelesi gücüne çevirdi. Polis

teröründeki artışın gerisinde buna dair hazımsızlık vardı. Gösterinin birçok noktasında çatışma olmamasına karşın polis saldırısı olması bir tesadüf değildir. Polis kitleyi dağıtmak, dağılmayanları da terörize ederek yıldırım istemişti. Fakat hareketin gücünü, 1 Mayıs'ın moral değerini arkasına alan eylemciler alandan bir yenilgiyle ayrılmadıkları gibi, militan karşılıklarla polis şiddetini yer yer gerilettiler de.

Sarı Yelekliler hareketi Fransa'nın temel bir mücadele öznesi olarak yeni pratiklerle ilerlemeye devam ediyor. Fransız sermaye devleti adına 1 Mayıs'tan önce Macron'un çıkıp yeni ekonomik tavizler açıklaması ve vergi politikasında geri adımlar atması da hareketi etkilemedi. 1 Mayıs öncesinde ve sonrasında cumartesi eylemlerine bakıldığında istikrarlı bir ilerleyiş göze çarpıyor. Sermaye devletinin baskı aygıtları ve tavizlerinin hareketi durduramaması, 25 haftanın politik gelişiminin etkilerinin giderek daha ilerden sonuçlar üretmesi mücadele edenler lehine önemli bir gelişmedir. Hareketten öğrenmek ve hareketle ilerlemek için Sarı Yelekliler birçok dersle dolu. 1 Mayıs aynasında bu harekete bakıldığında önemli bir gelişmenin yaşandığı görülecektir. Sarı Yelekliler bağımsız bir eylem yapsalardı bu, mücadeleye bu kadar etki etmeyebilirdi. 1 Mayıs'ta tek yürüyüş tercihi hareketin hanesine yazılmış önemli bir başarıdır.

Paris 1 Mayıs'ı sadece bir kentin ve bir ülkedeki işçi sınıfı hareketinin güncel tablosunu vermekten öteye geçmiş, kendiliğinden hareketin de işçi sınıfının enternasyonal mücadele gününde sınıf örgütleriyle birleşip, mücadeleyi, talep etmekten söke söke alma kararlılığı noktasına çekmiştir. Sıradan bir miting değil, fiili-meşru hattın kitlesel militan öfkesiyle, devrim sloganlarının olağanlaştığı bir 1 Mayıs korteji yaratıldı. Hareketin 6 aylık hanesine böyle bir 1 Mayıs'ın yazılması onun tarihteki yerini de güçlendirdi. Bu hareketin doğuşundaki birçok ezber eleştiri, süreç içerisinde aşıldı. Hareketin kırılmadığı yerde daha fazlası da olabilir. Kesin olan şu ki 1 Mayıs'la birlikte Sarı Yelekliler hareketi sınıf vurgusuyla oldukça güçlü bir mesaj verdi.

Stalingrad'dan Berlin'e Kızıl Ordu'nun faşizme karşı zaferi

D. Meriç

19. yüzyılın son çeyreği, kapitalizmin bir avuç büyük tekelin egemenliği demek olan emperyalizm dönemine geçiş sürecidir. Bu süreci hızla yaşayan güçlerden biri de Prusya İmparatorluğu altında birleşmiş Almanya idi. Alman emperyalizmi ulaştığı bu düzey üzerinden, sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda dünyanın yeniden paylaşılması konusunda saldırıya, yayılmacı bir güç haline gelmişti.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı tam da bu gelişmenin sonucunda, Alman emperyalizminin pazar ihtiyacı ve arayışı, buna karşı İngiltere ve Fransa gibi rakiplerinin pazarlarını koruma çabaları üzerinden patlak verdi. II. Enternasyonal'in ihanet partilerinden olan Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin (SPD) savaş bütçeleri konusunda tam desteğini alan Alman emperyalizmi Fransa'ya karşı savaş açtı. Milyonlarca insanın ölümüne neden olan bu emperyalist paylaşım savaşından yenilgiyle çıkan Almanya, Fransa'ya karşı büyük savaş tazminatları ödemek mecburiyetinde kaldı.

Dört yıl süren emperyalist paylaşım savaşının yarattığı yıkım, açlık, sefalet ve ağır baskı koşulları, 1918 Kasım'ında Alman işçi sınıfını büyük kahramanlık örnekleri sergilediği bir devrimler sürecine yöneltti. Bir kez daha sosyal demokratların alçakça ihanetine uğrayan ve kanla bastırılan Alman devrimi, devrimci öncüsünü yaratamadığı için yenilgiyle sonuçlandı. Birçok şehirde işçi konseyleri ilan eden Alman proletaryası, üzerine salınan Freikorps (Prusya imparatorluğu ordusunun kalıntılarından, özellikle de subaylarından devşirme, daha sonra Nazi partisinin çekirdeğini oluşturan Gönüllü Birlikleri) tarafından yapılan katliamlarla yüz yüze kaldı. Aynı tarihsel dönemde Rusya'da Bolşevik Partisi önderliğindeki işçi sınıfı ve köylü ağırlıklı emekçi kitleler, tarihin görmüş olduğu en görkemli işçi-köylü devrimini gerçekleştirdiler. Bolşevikler, 1917 Ekim'inde devrimi zaferle taçlandırarak Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni kurdular.

SOSYAL DEMOKRAT İHANET VE ALMAN FAŞİZMİNİN DOĞUŞU

Sermaye sınıfının tam desteğiyle iktidarda olan Alman Sosyal Demokrat Partisi, 1920 yılında devrimi boğması için tam destek vererek örgütlediği Freikorps

çetelerinin bir bölümü tarafından düzenlenmiş olan Kapp darbesiyle karşı karşıya kaldı. Bu darbecilere karşı en küçük bir direniş göstermeyen SPD şefleri çareyi Berlin şehrinde kaçmakta buldular. Emirlerindeki ordu ise "Alman askerleri, Alman askerlerine ateş açmaz" diyerek bu darbeye dolaylı destek sundu. Darbe işçi sınıfının Almanya çapındaki genel grevleriyle püskürtüldü. Bu başarı sayesinde tekrar iktidarı ele geçiren devrim düşmanı bu ihanet partisi, ordu içinde yuvalanan faşist çetelerin ezilmesi yerine, onlarla birlikte hareket etmeyi tercih etti.

İşçi ayaklanmaları ve komünistlere karşı kullanılmak üzere, SPD'li başbakan Ebert ve Savunma Bakanı Gustav Noske, daha sonra Adolf Hitler'in faşist partisinin omurgasını oluşturan, karşı devrimci milis gücü Freikorps'u tekrar tahkim ettiler. Hitler faşizmine ait olan gamalı haç sembolleri daha o tarihte bu faşist çeteler tarafından kullanılmaktaydı. 1933 tarihinden sonra ortaya çıktığı iddia edilen Alman faşizminin temelleri 1920'li yıllarda atılmış bulunmaktaydı.

ALMAN FAŞİZMİNİN İKTİDARA GELİŞİ

1929 krizi dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Alman ekonomisi için de büyük yıkımlar getirdi. Açlık ve sefaletle eş anlama gelen bu süreç Alman faşizmini iktidara taşıyan bir işlev gördü. SPD ihanetinin yarattığı hayal kırıklığı ve ırkçı faşist düşüncelerle boğulan emekçiler faşizmin toplumsal zemini haline getirildiler. 1933 yılında sermaye sınıfının en kanlı diktatörlüğü olan ve başını Hitlerin çektiği NSDAP (Almanya Ulusal Sosyalist Partisi) adlı faşist parti iktidara geldi. Devleti ele geçirmeye giden yolda her türlü entrikayı çeviren faşist parti, Alman sermayesinden büyük destek gördü. Birinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisinin ardından

imzaladığı ağır anlaşmalarla silahlanmasına sınır getirilen Almanya'nın, uluslararası işçi sınıfı hareketine ve SSCB'ye karşı Avrupa'da kapitalizmi korumak için bu anlaşmaları ihlal etmesine ve hızla militaristleşmesine göz yumuldu. Faşist parti iktidardayken dahi ABD'li şirketler Almanya'ya büyük yatırımlar yapmaya devam ettiler. Başta Ford ve General Motors olmak üzere Amerikan tekelleri, Alman faşizminin silahlanma programına aktif olarak katıldılar.

Öte yandan SSCB'de 1917 Ekim Devrimi'nin görkemli başarıları dünya işçi sınıfına ve ezilen halklara umut ışığı oluyordu. Dünyanın birçok kıtasındaki ulusal kurtuluş mücadeleleri ve sosyal devrimler emperyalistleri, sömürücü egemen sınıfları tedirgin etmekteydi. Bu tedirginlik ve saldırganlığın başını ise faşistlerin iktidarda olduğu Almanya, İtalya ve Japonya çekiyordu. Bu üç ülke 25 Kasım 1936'da Anti-Komintern Paktı'nı imzalayarak Sovyet devrimine, sosyalizme ve genel olarak tüm insanlığa karşı saldırıya geçmek üzere anlaştılar.

Faşist ittifak farklı kıtalarda, birçok ülkeyi işgal ve talan etmek üzere harekete geçti. 1937 Temmuz'unda Japonya Çin'e savaş açtı. İtalya ise daha bu pakta dahil olmadan Ekim 1935'te Etiyopya'yı işgal etmişti. Emperyalist savaşın mimarı olan faşist Almanya Çekoslovakya ve Avusturya işgallerinin ardından 1 Eylül 1939'da Polonya'ya girdi. Böylece milyonlarca insanın yaşamına mal olan, dünyayı adeta bir harabeye çeviren II. Emperyalist Paylaşım Savaşı başladı.

Nazi Almanya'sı ve mihver güçleri olarak anılan faşist ordular, herhangi bir direnişle karşılaşmadan Polonya'yı, Paris dahil olmak üzere Fransa'nın yarısını, Yunanistan'ı, kısacası Avrupa'nın büyük bir kısmını ele geçirdiler. Nazi Almanya'sının ilerleyişine herhangi bir direniş gösteri-

lememesinin gerisinde Alman savaş makinesinin gücünden çok, Avrupa hükümetlerinin baş düşman olarak işçi sınıfı hareketini ve Sovyetler Birliği'ni görmesi vardı.

1941 yılında faşist Alman ordusu ölüm makinaları ve tüm güçleriyle Sovyetler Birliği'ne karşı saldırıya geçti. Faşizmin vahşet ve barbarlığına karşı işçi ve yoksul köylülerden oluşan Sovyet Kızıl Ordusu kahramanca bir direniş ile her cephede faşizme karşı direndi.

STALINGRAD GEÇİLMEZ!

17 Temmuz 1942'de başlayan ve 2 Şubat 1943'te sona eren Stalingrad Muharebesi'nde Kızıl Ordu askerleri ve sivillerle birlikte 1 milyonun üzerinde Sovyet yurttaşı hayatını kaybetmişti. Yalnızca bu cephede 900 uçak, 500 tank, 5 bin top ve sayısız miktarlarda teçhizatını kaybeden Alman faşizmi, büyük bir darbe alarak moral üstünlüğü kaybetti. ABD ve İngiltere gibi emperyalist güçleri de faşist Almanya'ya karşı geniş kapsamlı operasyona katılmak zorunda bırakan yine Stalingrad zaferi oldu.

13 Mayıs 1943'te faşist güçler, Tunus'ta teslim oldular. Böylece faşizmin Afrika işgali hayalleri yenilgiyle sonuçlandı. Halkların faşizme karşı ölümüne direnişleri, her geçen gün artarak devam etti. Kızıl Ordu, Kasım 1943'te Kiev'i kurtardı. Fransız direnişçileri Ağustos 1944'te Paris'i yeniden özgürlüğüne kavuşturdular. Faşist birlikler Romanya, Bulgaristan, Yunanistan, Arnavutluk ve Yugoslavya'dan (Balkanlar) Ekim 1944'ten itibaren bir bir çekilmek zorunda kaldılar. Ocak 1945 itibariyle, sermayenin yaratmış olduğu faşizm barbarlığına son darbeyi indirmek için başta Kızıl Ordu ve komünistler olmak üzere, dünyanın mazlum halkları faşizmi yok etmek için hücumla geçtiler.

8 Mayıs 1945'te, faşizme son darbeyi vuran Sovyet Kızıl Ordusu, Alman emperyalizminin faşist ordusunun komutanı Mareşal von Keitel'a Alman silahlı birliklerinin kayıtsız şartsız teslim olduğuna ilişkin anlaşmayı imzalattı. 70 milyondan fazla insanın yaşamını mal olan bu faşist barbarlığa karşı, özgürlük ve sosyalizmi korumak için savaşan Kızıl Ordunun askerleri, Berlin'de Alman parlamentosunun tepesine kızıl bayrağı dikerek nihai zaferi ilan etmiş oldular.

Ailenin bütünlüğü, sömürü düzeninin devamı

Ç. İnci

Özel mülkiyete dayalı sınıflı toplumlarda egemen sınıfın, iktidarını kurmakta/korumakta kullandığı önemli dayanaklardan biri de ailedir. Üretim tarzlarına göre değişen her toplumsal yapıda aile ilişkileri ve evlilik biçimleri özünde mülkiyet ilişkilerine göre belirlenmektedir.

Engels, sınıflı toplumların başlangıcıyla mülkiyet farklarının eski komünal ev topluluğunu parçaladığını, beraberinde toprağın da bu topluluk için ortaklaşa işlenmesine son verdiğini, ekilebilir toprağın tek tek ailelere kullanmaları için önce geçici, sonra sürekli olarak bırakıldığını belirtir. Özel mülkiyete geçiş tek eşliliğe geçişle birlikte ve ona koşut olarak kerte kerte tamamlanır. Böylece tek eşli aile, toplumda ekonomik birim olmaya başlar.

Bu aile biçimi erkeğin kadına egemenliği üzerine kuruludur. "İlişkilerde de, zenginliklerin giderek artması bir yandan ailede erkeğe kadınıkinden daha önemli bir konum kazandırıyor ve öte yandan da kuvvetlenmiş konumu geleneksel kalıt düzenini çocukların yararına değiştirmek için kullanma itkisini yaratıyordu. Ama soy zinciri analık hukukuna göre geçerli olduğu sürece bu işlemiyordu. Bu da değiştirilmeliydi ve değiştirildi." Engels, özel mülkiyete geçişin tamamlanmasıyla ev yönetiminin, özel hizmet haline gelecek kamusal karakterini yitirdiğini ve artık toplumu ilgilendirmediğini vurgular. Böylelikle toplumsal üretimden uzaklaştırılan kadın *baş hizmetçi* haline gelir.*

Bu ataerkil aile yapısı sonraki sınıflı toplumlarda aynı öze devam etmiştir. Kapitalist üretimin gelişmesiyle birlikte kadını aile dışında ekonomik olarak bağımsızlaştıran koşullar oluşmuş, kadınlar üretim alanlarına çekilmiş ve aile biçimi de buna uygun bir değişim göstermiştir. Ancak ataerkil geleneksel kültürün kadına yüklediği ikincil konum değişmemiş, kadınların ezilmişliği ve köleliği kapitalizm koşullarına uyarlanarak devam ettirilmiştir. Kadın kapitalizmle birlikte çifte sömürüyle yüz yüze kalmakta, aile içinde kapitalistlerin ihtiyaç duyduğu işgücünün yeniden üretim işlerini (*hem yeni neslin devamı/bakımı anlamında hem de gün boyu yıpranan işgücünün kendini ertesi gün çalışabilir hale getirmesi için gerekli olan beslenme, dinlenme vb. işler*

İşçi ve emekçilerin, çocukların ve yaşlıların temel insani ihtiyaçlarının ve haklarının garanti altına alınmadığı bu düzende ikiye bölünmüş aile bütünlüğü kavramı tam bir aldatmacadır. Sermayenin ve gericiliğin "aile bütünlüğünden" çok yönlü çıkarları vardır. Bu amaçla kadın hak ve özgürlükleri hedefe konmakta, boşanmanın önüne türlü engeller çıkartılmakta, nafaka almaya sınırlar getirilmekte, kürtaj hakkı insanların elinden alınmak istenmektedir.

anlamında) üstlenmektedir.

Engels, "Modern bireysel aile kadının ağırdan ya da örtülü bir şekilde köleleştirilmesine dayanmaktadır ve modern toplum, bu bireysel ailelerin birer molekül olduğu bir kütledir." demektedir.

Sermayenin ve devletin çıkarları açısından, işgücünün üretimi ve bakımı konusunda kadınların üstlendikleri rollerin önemi ortadadır. Bu çıkarlar çerçevesinde, kadınların ezilmişliğini ve köleliğini derinleştiren özel politikalar belirlenir. "Aile bütünlüğü" bu anlamda öne çıkarılır. Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde ailenin bütünlüğü ve bu bütün içinde kadınların üstlendikleri işler ayrıca önem kazanır. Kapitalist toplum içinde kadının statüsü aile içindeki konumlanışıyla yakından ilgilidir. Aile bütünlüğünün sağlanmasıyla ataerkil geleneksel kültürün devamı, birbirini besleyen şekilde, kadının bu konumunu belirler. Özellikle dini referanslarla bu statünün değişmezliği vaaz edilir.

Kapitalist dünyanın her yerinde bu yönlü çabaları görmektedir. Geçtiğimiz

Mart ayı sonunda "tanrı, vatan, aile" sloganıyla İtalya'da toplanan Dünya Aile Kongresi (WCF) buna bir örnektir. Bu kongrelerde geleneksel aileyi koruma amaçlı, cinsel yönelim farklılıklarına, boşanmaya ve kürtaja karşı görüşler gündemleştirilmektedir.

Türkiye'de de son dönemde görüldüğü üzere özel bir devlet politikası olarak bu yönlü çabalar daha fazla öne çıkmakta, aile bütünlüğü ve kadının sadece bu alanda kendini var etmesi diyanet, yargı ve eğitim kurumları yanında medya eliyle de güçlendirilmek istenmektedir.

"AİLENİN KORUNMASININ" KURULU DÜZEN AÇISINDAN FAYDALARI

Sermaye sürekli bol, ucuz ve genç işgücüne ihtiyaç duyar. Bu nedenle kadınlar bu düzende "üreme baskısı" ile karşılaşmaktadır. Erdoğan'ın "3 çocuk yapın" söylemi, genç ve sömürülmeye müsait işgücü ihtiyacı nedeniyle sürekli olarak yinelenir. "Dış mihraklar", "dünya bizi kısıyor" argümanlarının oy taba-

nı üzerinde etkisini bilen Erdoğan, bunu "Bu ülkede bizi yıllarca doğum kontrolüyle aldattılar, neslimizi kurutma yoluna gittiler" diyerek yapmaktadır. Halen bu argümanlara başvurulmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından, "Aileye Değer Türkiye'ye Değer" ana temasıyla 2-3 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilen 7'nci Aile Şurası'nda Erdoğan aynı şeyleri tekrarlamıştır: "Güçlü milletler güçlü ailelerden oluşur. Onun için yıllarca bu ülkede kısırlaştırma adına her şeyi yaptılar. Doğum kontrolü dediler, aile planlaması dediler. Değişik isimlerle bize nüfuz etmeye çalıştılar. Tabii ki atılan bu adımlarla da nüfusumuz azaltıldı." Diyerek, 3 çocuk istemini hatırlattı. Ayrıca konuşmasında boşanmanın teşvik edildiğinden yakındı. Bu sözler AKP gericiliğinin arkasındaki dinci-faşist zihniyetin "aile" hassasiyetini özetlemektedir.

Öte yandan emperyalist saldırganlığın, buna eşlik eden silah endüstrisinin çıkarları gereği sürekli bir savaş halinin olduğu günümüz toplumlarında devlet-

ler için savaşıacak hazır kıta askerlerin bir ihtiyaç olduğu unutulmamalıdır. Bu, Türkiye’de “her Türk asker doğar” sözüyle geçmişten bu yana işlenmekte, Türk sermaye devleti kendini emperyalist dünyaya pazarlarken, ucuz işgücünün yanı sıra savaşılabilecek asker potansiyelini de özellikle öne çıkarmaktadır.

KAPİTALİZMDE KADINLARIN “ASLİ İŞLERİ”

Kadınların aile içindeki geleneksel konumlanışlarının muhafazası sermaye ve devlet için sosyal yükümlülüklerinden kurtulma fırsatı verdiği için ayrıca önemlidir. Buna göre, ev içi işler ve çocuk-yaşlı-hasta bakımı aile içinde kadınların “asli işi” olarak kodlandığı için, sermaye ve devlet, üzerine düşen sorumlulardan masrafsız kurtulmuş olmaktadır. Bu durum kadınlar çalışsa da değişmemektedir.

Çocuklar, yaşlılar, engelliler ve kronik hastalar için sosyal yaşamı kolaylaştıracak ücretsiz kreş, çocuk yuvaları, ücretsiz sağlık hizmetleri, yaşlı bakım evleri vb. projeler kâr üzerine kurulu bu sistemde eşyanın tabiatına ay-

kırıdır. Bu durum, ailenin ve kadının geleneksel rolleri dini referanslarla birlikte bilinçlere sürekli işlendiği için sorgulanmamaktadır. Özellikle AKP döneminde bu yönlü çalışmalar yoğunlaşmıştır. Bir yandan kültürel olarak kadınlar bu gerici kuşatmaya alınırken, pratikte de kadını geleneksel rollere mecbur bırakacak adımlar atılmaktadır. Örneğin, 2008’de 497 olan kamu kreşi sayısı 2016’da 56’ya inmiştir. Ama 2016-2017 arası bir yılda Diyanet’e bağlı 4-6 yaş kurslarının sayısı 692’den 1.552’ye çıkmıştır. Parası olanlar zaten çocuklarını özel kreşlere gönderirken, yoksul kadınlar mahallelerinde açılmış görece ucuz böylesi kreşlere mecbur kalmaktadırlar. Parası olmayanlar için devletin hasta, yaşlı ve engellilerin bakımı için zaten özel bir politikası yoktur.

KADIN İŞSİZLİĞİNİ GİZLEME HESABI

Sermaye ve devlet için “ailenin kutanmasının” bir diğer önemi de işsiz kadın gerçeğinin üzerinin örtülmesine vesile olmasıdır. Çoğu kadın ev içi işler ve bakım meselesi nedeniyle iş aramakta, işsizlik istatistiklerinde bile yer almamaktadır. *Kadın Emeği ve İstihdamı Girişimi* raporuna göre, Türkiye’de 11 milyondan fazla kadın ev ve bakım işleri nedeniyle çalışma hayatına katılmıyor.

Genç kadınların yüzde 71’i ev işleri, çocuk, hasta ve yaşlı bakımı nedeniyle iş yaşamından çıkıyor.

Öte yandan kadınları aile bütünlüğü dışında görmeyen bu zihniyet, kriz gibi dönemlerde kadınların işten çıkartılmasında da sermaye ve devletin işini kolaylaştırmaktadır. Zira “ona bakacak bir aile-koca ya da baba- var” ön kabulü kadın işsizliğini meşrulaştırabilmektedir. Öte yandan aynı nedenler kadınların esnek ve güvencesiz istihdamında da kullanılmaktadır. Çocuklarına bakacak sorunu olan kadınların yarı zamanlı, evden çalışma gibi esnek çalışma biçimlerine rağbet ettikleri bilinmektedir. Kadınların yüzde 23,8’i taşeron çalışma, özel istihdam büroları aracılığıyla çalışma ve ücretli düzensiz istihdam biçimlerinde yer alıyor.

Çocuklar, yaşlılar, engelliler ve kronik hastalar için sosyal yaşamı kolaylaştıracak ücretsiz kreş, çocuk yuvaları, ücretsiz sağlık hizmetleri, yaşlı bakım evleri vb. projeler kâr üzerine kurulu bu sistemde eşyanın tabiatına aykırıdır.

Vurgulamak gerekir ki özellikle ekonomik krizin derinleştiği, işsizliğin ve hayat pahalılığının tırmandığı bu son dönemde aile bütünlüğü kavramının öne çıkartılması hiç de şaşırtıcı değildir. Hem devlet bütçesinden zaten kısımlı kadar olan sosyal politikalara ayrılan bütçenin daha da kısılması hem de işsiz bireylerin büyük aile içinde yaşamını bir nebze de olsa devam ettirebilmesi hesabıyla hareket edilmektedir. Erdoğan, kriz koşulları kendini hissettirdikçe büyük ve geniş aile kavramını özellikle vurgulamaktadır. Bu vurguların arka planında işsiz kalan, ev kirasını ödeyemeyen ve yoksulluğu artarak zorunlu ihtiyaçlarını karşılayamayacak hale gelen ve ailelerinin desteğine ihtiyaç duyan işçi ve emekçilerin olası tepkilerini bu şekilde etkisizleştirme hesabı vardır.

İşçi ve emekçilerin, çocukların ve yaşlıların temel insani ihtiyaçlarının ve haklarının garanti altına alınmadığı bu düzende ikiyüzlüce ileri sürülen aile bütünlüğü kavramı tam bir aldatmacadır. Sermayenin ve gericiliğin “aile bütünlüğünden” çok yönlü çıkarları vardır. Bu amaçla kadın hak ve özgürlükleri hedefe konmakta, boşanmanın önüne türlü engeller çıkartılmakta, nafaka almaya sınırlar getirilmekte, kürtaj hakkı insanların elinden alınmak istenmektedir.

Tüm bunlar bu sistemde çok yönlü ezilmişlik ve sömürüyle karşı karşıya kalan kadınların örgütlü mücadeleyi büyütmesinin aciliyetini ve önemini göstermektedir.

* *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni – F. Engels*

Nisan ayında 36 kadın cinayeti yaşandı

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2019 Nisan ayına ilişkin kadın cinayetleri raporunu açıkladı.

Rapora göre, Nisan ayında 36 kadın öldürüldü, çocuk istismarı ve cinsel şiddet devam etti.

Öldürülen kadınların 8’inin ölümünün şüpheli ölüm olarak kayıtlara geçtiği, 5 kadının ise neden öldürüldüğünün tespit edilemediği belirtildi.

1 kadının ekonomik bahaneyle ve 22’sinin de kendi hayatına dair karar almak isterken öldürüldüğü raporda yer aldı.

Raporda ayrıca şu veriler yer aldı: “36 öldürülen kadının 8’inin kim tarafından öldürüldüğü tespit edilemedi, 11’i evli oldukları erkekler, 6’sı birlikte olduğu erkek, 1’i oğlu, 4’ü tanıdık/akraba, 2’si boşandığı erkek, 1’i ayrıldığı erkek, 3’ü ağabeyi tarafından öldürüldü.

20’si ateşli silahlarla, 4’ü boğularak, 8’i kesici aletle, 1’i darp edilerek, 1’i yüksekten düşerek ve ne yazık ki 2’sinin

nasıl öldürüldüğü tespit edilememiştir.”

İllere göre Nisan ayının kadın cinayetleri verileri ise şöyle: İstanbul 4, İzmir 4, Adana 3, Afyonkarahisar 3, Urfa 3, Maraş 2, Bursa 2, Manisa 2, Mersin 1, Niğde 1, Zonguldak 1, Erzurum 1, Malatya 1, Tekirdağ 1, Kocaeli 1, Muğla 1, Konya 1, Sakarya 1, Batman 1, Tunceli 1, Osmaniye 1.

Katledilen 36 kadının isimleri ise şu şekilde: Hamide Gezer, Aslı Yıldız Güçlü, Emine Yıldız, Najia Arabzai, Eda Kaymaklı, Nur Muhammet Berzo, Ayla Ö., Reyhan İrketi, Özge Y., Hayat Meşail, Sabah Meşaili, Mukadder Nogay, Dudu Çeştepe, Gözde Çulhaoğlu, Aysel Şahin, Rabia Bayram, Fatma Bayram, Hatice Şahin, Arzu S., Ş.A., Dilan Tutucu, Gülüsum Taş, Sultan Çinkır, Sibel Akçalı, Cemile Aydın, Hülya Haney, Aycan Bozbay, Ayşe İ., Hatice Ü., Gamze Ünlü, Dilek Ö., Gökselin Türkel, İlkay Sivaslı, Esra K., Naciye Saygın ve kimliği henüz tespit edilemeyen 1 kadın.

Osmaniye’de kadın cinayeti

Osmaniye’de yaşayan Dilek Zengin adındaki kadın eşi tarafından baltayla vahşi bir şekilde öldürüldü.

6 Mayıs’ta, Cemalpaşa Mahallesi’nde gerçekleşen cinayette, eşi ile tartışan Mehmet Zengin, tartışma sürerken evin arkasında bulunan baltayı alarak

eşine saldırdı.

Art arda aldığı balta darbeleri sonucu Dilek Zengin yaşamını yitirirken, komşuların haber vermesi üzerine gelen sağlık ekipleri katledilen kadının cansız bedenini Kadirli Devlet Hastanesi morguna kaldırdı.

Kapitalizmin güncel resmi: Soma Katliamı

13 Mayıs 2014 yılında son dönemlerin en büyük işçi katliamı gerçekleşti Soma'da. Resmi rakamlara göre 301 işçinin can verdiği maden katliamı, kapitalizmin işleyişinin kanlı bir tablosuydu adeta.

Katliam sonrasında göstermelik mahkemelerin en üst düzey sanığı, Soma Kömür İşletmeleri Yönetim Kurulu Başkanı Can Gürkan idi. Geçtiğimiz ay, aldığı 15 yıllık cezanın yattığı süreye denk gelmesi nedeniyle tahliye edildi. Yetmediği gibi bir de hediye verildi kendisine. Gürkan tahliye edilmekle kalmadı, tekrar maden işletebilme yetkisine de kavuştu.

Katliamda yaşamını yitiren ailelerin avukatı Selçuk Kozağaçlı, "Türkiye'de bu kadar zengin olup da bu kadar süre hapseden kimse yoktur" demişti. Şu anda Kozağaçlı tutuklu, Can Gürkan ise serbest. Can Gürkan'ın bu kadar süre bile hapis yatması katliamın büyüklüğü, kamuoyunun tepkisi, cemaatlerinden devletine iktidar güçlerinin ailelere yaptığı davadan vazgeçme baskısına rağmen vazgeçmeyen ailelerin tepkisi nedeniyledir. Can Gürkan, bir dava gününde, "Keser döner sap döner, gün gelir hesap döner" demişti. Biliyor ki bu sistemin adaleti, hükümeti kendinden yana.

Can Gürkan Soma Kömür İşletmeleri Yönetim Kurulu Başkanı olarak katliamın sorumlularından yalnızca biridir. Katliamın arkasında Soma Holding, sermaye devleti ve dolaysız biçimde AKP iktidarı bulunmaktadır. Dönemin Çalışma Bakanı bu ocağı örnek göstermişti. Dönemin başbakanı Erdoğan ise katliamı "fıtrat-kader" diye açıklamıştı. Soma halkı bu sözler karşısında tepki göstermişti. Başbakanlık müşaviri Yusuf Yerkele yere

düşen bir maden işçisine tekme atmıştı.

AKP iktidarı döneminde Soma'da tarım bitirilmiş, Soma halkı madende çalışmaya zorunlu bırakılmıştı. Soma maden ocağı özelleştirilmiş, kömür alımı garantisiz verilmiş, 2012 yılında üretim fazlası %47, 2013'te %53'e çıkarmıştı. İktidara yakın sermayedarlar taşeronluk köleliği ile işçileri daha fazla sömürerek zenginleştirdiler. Katliamdan önce bakanlık adına teftiş yapılmış, tutanak düzenlenmişti. Yaklaşık iki ay sonra katliam gerçekleşti. Var olan tutanak bile Soma Holding ve AKP iktidarının işbirliğini göstermektedir.

Soma Katliamı'nın temel nedenlerinden biri taşeron köleliğidir. AKP iktidarı döneminde taşeron köleliği artmaktadır. Kuralsız çalışma, ucuz işçilik, hiçe sayılan işçi sağlığı ve güvenliği taşeron köleliğinin tanımıdır. Soma'da yaşanan da buna tekabül etmektedir. İşçiler Soma madenlerinde işe alımlarda tarımdaki gibi "dayıbaşı" dedikleri taşeronların olduğunu mahkemelerde anlattılar. Taşeronlar kendileri de çalışıyor gibi görünen ve çıkan kömür üzerinden prim alan, kapitalistlerin madendeki yüzü, maşası, "Hadi, hadi" diyerek işçilere baskı yapanlardır. Maden-İş Sendikası yöneticileri de patronlardan, taşeronlardan farklı değil.

Soma Katliamı'nın ardından göstermelik yargılamalar ve cezalar verildi. Bir gecede işsiz kalan 2.831 madenci tazminatlarını alamadı. Soma madenlerinde kölelik devam ediyor.

Kapitalistler yüzlerce işçinin can güvenliği yerine hep daha fazla kâr etmeyi önemserler. Özelleştirme ve taşeron köleliği kapitalizmin özeti. Güncel resmi ise Soma Katliamıdır.

Nisan ayında en az 145 iş cinayeti yaşandı

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi, 2019 Nisan ayında yaşanan iş cinayetlerine ilişkin hazırladığı raporu yayımladı. Rapora göre geçtiğimiz ay en az 145 işçi çalışırken yaşamını yitirdi.

Direnişlerinin 63. gününde olan Kale Kayış işçilerinin selamlanmasıyla başlayan raporda; Nisan ayında 145 iş cinayeti: 2'si çocuk, 7'si kadın ve 10'u göçmen...

Yüzde 76'sını ulusal ve yerel basından; yüzde 24'ünü ise işçilerin mesai arkadaşları, aileleri, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve sendikalardan öğrendiğimiz bilgilere dayanarak tespit ettiğimiz kadarıyla Nisan ayında en az 145 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi..." denildi.

Raporda meslek hastalığı nedeniyle gerçekleşen iki iş cinayeti olduğu, ancak ILO ve WHO verilerine göre 1 "iş kazası sonucu ölüm" karşılığında yaklaşık 6 "meslek hastalığı sonucu ölüm" olduğu hatırlatıldı.

4 AYDA 545 İŞ CİNAYETİ

Diğer yandan Şubat ve Mart aylarına ilişkin ellerine yeni ulaşan iş cinayeti haberleri olduğu; buna göre Ocak ayında en az 159, Şubat ayında en az 127, Mart ayında en az 114 işçi ve Nisan ayında en az 145 işçi olmak üzere; 2019 yılının ilk dört ayında en az 545 işçinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği belirtildi.

Raporda açıklanan diğer veriler ise şu şekilde:

- 145 emekçinin 129'u ücretli (işçi

ve memur), 16'sı kendi nam ve hesabına çalışanlardan (çiftçi ve esnaf) oluşuyor...

- Ölenlerin 7'si kadın işçi, 138'i erkek işçi. Kadın işçi cinayetleri tarım, tekstil, eğitim ve sağlık işkollarında gerçekleşti...

- İki çocuk işçi can verdi. Çocuk işçi cinayetlerinin tarım işkolunda gerçekleşti...

- 10 mülteci/göçmen işçi yaşamını yitirdi. Mülteci/göçmen işçilerin 5'i Suriyeli, 2'si Afganistanlı, 1'i Çek, 1'i Gürcistanlı ve 1'i Özbekistanlı...

- Ölümler en çok inşaat, tarım, taşımacılık, ticaret/büro, metal, belediye/genel işler, konaklama/eğlence, madencilik, tekstil ve sağlık işkollarında gerçekleşti. Bu ay tarımda ölenlerin en az yüzde 46'sı ücretli. Yüzde 54'ünü oluşturan çiftçi ölümlerinin ise bir kısmının başkasının tarlasını işleme ya da çobanlık vasıtasıyla ücretli olarak değerlendirilmesi gerektiğinin altını çizmekle beraber net olarak bir oran veremiyoruz...

- En fazla ölüm nedeni trafik/servis kazası, ezilme/göçük, yüksekten düşme ve kalp krizi...

- Nisan'da Türkiye'nin 48 şehrinde ve yurtdışında beş ülkede iş cinayeti gerçekleştiğini tespit ettik. En çok iş cinayeti Antalya, Bursa, İzmir, İstanbul, Gaziantep, Ankara, Manisa, Sakarya, Kocaeli, Konya, Şanlıurfa ve Tekirdağ'da yaşandı...

- Ölenlerin 2'si (yüzde 1,37) sendikası işçi, 143 işçi ise (yüzde 98,63) sendikası.

15 Mayıs Kürt Dil Bayramı

15 Mayıs 1932 yılında Celadet Alî Bedir-Xan, *Hawar* (Çığlık) isimli Kürtçe dergiyi yayınlamaya başladı. Derginin birinci sayısında tanıtım metninin ilk cümlesi, “*Hawar* bilginin sesidir, bilgi kendini tanımaktır” şeklindeydi. 57 sayı yayınlanan *Hawar*, 1943 yılına kadar yayın hayatına devam edebildi. Derginin en önemli katkıları Kürtçe dilini Latin alfabesine geçirmesi, Kürtçe’nin gelişimine etkide bulunması ve Cegerxwîn, Qedrîcan, Osman Sebrî gibi edebiyatçıları yetiştirmesidir. Dergide Kürtçe gramerin ilk kez oluşturulduğu makaleler yer aldı. *Hawar* dergisinin kadroları sonradan Avrupa üniversitelerinde ve Kürt enstitülerinde Kürt dili ve edebiyatı bölümlerinin açılmasına, Federal Kürdistan Bölgesi’nde Kürtçe eğitim verilmesine katkıda bulundular.

Hawar’ın çıkışı, Kürtçe açısından bir dönüm noktası olarak belirtilmektedir. Dönemin Kürt aydınlarının etrafında şekillenen derginin ilk sayısının çıkış tarihi olan 15 Mayıs, bundan dolayıdır ki 2006 yılından beri Kürt Dil Bayramı olarak kutlanıyor.

Dil bir ulusun en temel dayanaklarından biridir. Kürtlerin ilk gazetesi 120 yıl önce Kahire’de basıldı, *Hawar* ise Şam’da. 1980 darbesi sonrasında Kürt aydınları da Avrupa’ya yerleşip, üretime orada devam ettiler.

Kürt dili kendi coğrafyası dışına sürülmüş, günümüzde de mücadelesini sürdürüyor.

Hatırlanacağı üzere “Kürt açılımı” ve çözüm süreci dönemlerinde sermaye devleti Kürtçe dili için göstermelik adımlar attı. Emperyalistlerin Ortadoğu’daki planları çerçevesinde gündeme getirilen bu süreçlerde AKP

kendi siyasal çıkarlarını da hesap ederek hareket etti. Diyarbakır, Cizre ve Yüksekova’da Kürtçe eğitim veren okullar açıldı, TRT Kürtçe yayına başladı. Bu kanal halihazırda cemaatlerin denetiminde ve devlet yayını yapmaya devam ediyor.

Kürtçe, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan bu yana resmi dil olarak ka-

bul edilmediğinden, kamusal alanlarda kullanılması halen yasak. Bugün sözde mahkemelerde anadilde savunma hakkı var ama anadilde savunma yapan kişi, tercümanın masrafını da ödemek zorunda. Eğitim dili, resmi işlemler, sağlık sistemi Türkçe. Avrupa ve Latin Amerika’da bazı ülkelerin iki-üç resmi dili var, böylece insanlar anadillerinde kendilerini ifade edebiliyorlar. Türkiye’de ise Kürt ulusu yok sayıldı, asimilasyon politikalarına

maruz bırakıldı ya da kirli savaşlar eşliğinde kıyıma uğradı. Bugün de devam eden bu tür yaptırımlara ek olarak Kürtler ve Kürtçe dili horlandı, hakaretlere uğradı. Güya Kürtçe dili yazım dili olamaz, akademik alanda bu dil ile çalışılmaz, sadece günlük konuşma dili ya da yerel dil olarak geçer ve zaten Türkiye’de okullarda olsun, işyerlerinde

olsun Türkçe konuşma zorunluluğundan kaynaklı Kürtçe dili de yavaş yavaş önceki kuşakların dilinde kalır ve zamanla kaybolur gibi tezler ileri sürüldü.

Kürtçe dilinin önündeki engelleri kaldırdığını iddia eden sermaye devleti, yalnızca bu havayı yaratıyor, AKP’ye oy veren ‘Kürt kardeşim’ oluyor, vermeyen

‘terörist’ oluyor.

2016 yılında OHAL’in ilanı ile çıkarılan KHK’lar sonucunda Kürtlerin kısıntı düzeyindeki hakları tek tek ellerinden alındı. Kürtçe eğitim veren okullar kapatıldı. Ülkede yayınlanan tek günlük gazete olan Azadiya Welat, Kürtçe yayın yapan Denge TV, Jiyan TV gibi televizyon kanalları, pek çok radyo ve Dicle Haber Ajansı kapatıldı. Kürt dili, edebiyatı ve tarihi hakkında çalışmalar yürüten İstanbul Kürt Enstitüsü, Kürt Yazarlar Derneği, Mezopotamya Kültür Merkezi, Kürdi-Der de KHK’lar ile kapatıldı. Çok sayıda Kürt gazeteci hapse atıldı. Kayyım atanan belediyelerde sanatsal etkinliklerin üretildiği kültür merkezleri işlevsiz hale getirildi. Kürtçe tiyatro yapan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu oyuncuları işten çıkarıldı ve festivaller iptal edildi. Yapılan tüm baskı ve engellemelere örnekler daha da çoğaltılabilir.

Kürt halkı tüm yapılanlara rağmen kendi diline ve kültürüne sahip çıkıyor. Mücadelenin seyri ile zaman zaman haklar kazanılsa da, sermaye devletinin hesapları sonucunda bu haklar tekrardan geri alınabiliyor.

Kürt Dil Bayramı, kutlama günü olarak değil, tekrardan mücadelenin günü haline gelmiştir. Ezilen her kesim, Kürt halkının haklı mücadelesinin yanında olmalıdır. Unutulmamalıdır ki, başka bir ulusu ezen bir ulus da özgür değildir.

U. AZE

Öcalan’dan ‘Suriye’ ve ‘açlık grevi’ açıklaması

Asrın Hukuk Bürosu avukatları, İmralı Hapishanesi’nde tutulan PKK lideri Abdullah Öcalan’la 2 Mayıs’ta görüşme yaptıklarını duyurdu.

6 Mayıs’ta Taxim Hill Otel’de basın toplantısı düzenleyen avukatlar, Öcalan ve İmralı Hapishanesi’ndeki diğer tutsakların imzası bulunan açıklamayı kamuoyuna duyurdu.

Öcalan ile görüşmeye katılan Av. Nevroz Ünsal’ın, paylaştığı açıklama şu şekilde:

“Kamuoyuna duyuru

İçinden geçtiğimiz tarihi süreçte derin bir toplumsal uzlaşmaya ihtiyaç vardır.

Sorunların çözümünde her türlü kutuplaşma ve çatışma kültüründen uzak, demokratik müzakere yöntemine şiddetle ihtiyaç vardır.

Türkiye’nin ve hatta bölgenin sorunlarını, başta savaş olmak üzere, fiziki şiddet araçlarıyla değil, yumuşak güçle yani akıl, politik ve kültürel güçle çözebiliriz.

İnanıyoruz ki Suriye Demokratik Güçleri (SDG) kapsamında Suriye’deki sorunların çatışma kültüründen uzak durularak; içinde buldukları konunun, durumun Suriye’nin bütünlüğü çerçevesinde Anayasal güvenceye kavuşturulmuş yerel demokrasi perspektifinde çözüme ulaştırılması amaçlanmalıdır. Bu bağlamda Türkiye’nin hassasiyetlerine de duyarlı olunmalıdır.

Cezaevleri içindeki ve dışındaki arkadaşların direnişlerine saygı duyarakla birlikte, sağlıklarını tehlikeye atacak ve ölümle sonuçlandırarak konulara taşıracak noktaya taşımamalarını önemle belirtmek isteriz. Bizim için onların akli, fiziki ve ruhi sağlıkları her şeyin üstündedir. Ayrıca en anlamlı yaklaşımın zihinsel ve ruhi duruşun geliştirilmesiyle bağlantılı olduğuna inanıyoruz.

Bizlerin İmralı’daki duruşu, 2013 Newroz Bildirgesinde belirttiğimiz ifade tarzının daha da derinleştirerek ve netleştirerek sürdürme kararlılığında-
dır.

Bizim için onurlu bir barış ve demokratik siyaset çözümü esastır.

İmralı’daki duruşumuz nedeniyle merak eden, tavır koyan herkesi saygıyla anarken yüksek bir teşekkürü de borç biliriz.”

**Kıdem tazminatı
gasp edilemez!**

**15-16 HAZİRAN'IN
IŞIĞINDA
KIDEM
TAZMİNATIMIZA
SAHİP ÇIKIYORUZ**